

نویسندگان در صدر

مدیران ارشد حوزه فرهنگ در اولین روز هفته کتاب از اهالی قلم تجلیل کردند

عکس: علی کزازی

با حضور وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی صورت گرفت

معرفی برگزیدگان کتاب سال دفاع مقدس

۲

نشست ها و همایش های روز دوم هفته کتاب

کتاب هفته، امروز و در دومین روز از هفته کتاب که عنوان «کتاب، فرهنگ و تمدن اسلامی» برای آن برگزیده شده، سه همایش و نشست تخصصی برگزار می شود.

۱- مراسم بزرگداشت حایمان نسخ خطی که در کتابخانه مجلس شورای اسلامی برپا خواهد شد در ساعت ۱۴:۳۰ به معرفی برگزیدگان خواهد پرداخت.

۲- در دومین همایش هم که عنوان «ارزیابی آثار ایرانی ترجمه شده در خارج از کشور» را دارد، کارشناسان از ساعت ۱۵ به بحث و تبادل نظر خواهند پرداخت. این همایش را دفتر مجامع و فعالیت های فرهنگی در ساختمان فجر به نشانی خیابان قائم مقام فراهانی، اول فجر (چم)، شماره ۹، سالن همایش برگزار می کند.

۳- همایش «فرهنگ و تمدن اسلامی» نیز آخرین برنامه روز دوم هفته کتاب است که از ساعت ۱۶:۳۰ در سرای اهل قلم خانه کتاب، به نشانی خیابان فلسطین جنوبی، کوچه خواجه نصیر، شماره ۱۰ با صحبت های دکتر علی اکبر لایقی کار خود را آغاز می کند. این برنامه ساعت ۱۸:۳۰ به کار خود پایان می دهد.

کتاب هفته در اولین روز برگزاری هفته کتاب، مدیران ارشد وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی به میان اهالی قلم آمدند تا در مراسمی از آنها به خاطر فعالیت هایشان در سال گذشته تقدیر کنند.

در این مراسم که با حضور وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی و دیگر دست اندرکاران این هفته برگزار شد از خادمان نشر، ناشران، پست صحنه این عرصه و کسانی که باعث گسترش اندیشه می شوند تجلیل شد.

در این مراسم سخنرانان بر اهمیت گسترش فرهنگ کتاب و کتابخوانی تأکید کردند و وزیر ارشاد نیز از همه دست اندرکاران حوزه نشر خواست از تمام توان خود برای تسهیل امر کتابخوانی استفاده کنند.

محمدحسین صفارهرندی، وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی با تبریک هفته کتاب به مردم ایران که در پیشینه تاریخی خود سینه به سینه و آتش با کتاب را دارند گفت: این آغاز هفته کتاب، نسیم دلنابی در این عرصه و بوم و وزیدن می گیرد و این بهانه آفرینی می شود برای اینکه با رنجی بیشتر به کتاب رازهای بسیاری برای کسانی که در تکاپوی یافتن چیزی نو هستند گشوده شود.

ادامه در صفحه ۲

کتاب و ولایت
<div>بسیاری از کتاب‌های دوران اسلامی هنوز در جامعه ما شناخته شده نیستند، بسیاری از کتاب‌ها مغفود شده است و روی آن، کار علمی و کار فرهنگی و کار تحقیقی انجام نمی‌گیرد. بسیاری از کتاب‌ها منسوخ در اختیار خود ما نیست و در موزه‌ها یا در دست افرادی است که حتی کتابشناس هم نینسند. آنچه که در میان خود ما هم هست، موردی اعتباری است. یکی از راه‌ورهای انقلاب اسلامی این است که ما این بی‌اعتنایی را پایان بدهیم.به این جذب فرهنگ بیگانه شدن، که حقیقتاً یک توفیق بزرگ برای فرهنگ‌های بیگانه در کشورهای جهان سوم بود.مهر پایان بزینم.</div>
<div><div></div>سخنرانی رهبر معظم انقلاب</div>
<div><div></div>در مراسم افتتاحیه اولین نمایشگاه بین‌المللی کتاب تهران ۱۳۶۶/۱۲</div>

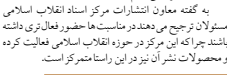
حضور فعال

مرکز اسناد انقلاب اسلامی

کتاب‌های مربوط به انقلاب اسلامی ایران در نمایشگاه‌های اردبیل و مشهد در هفته کتاب به نمایش گذاشته می‌شوند. به گزارش ستاد خبری هفته کتاب، مهدی رضایی، معاون انتشارات مرکز اسناد انقلاب اسلامی دربارهٔ چگونگی شرکت این مرکز در نمایشگاه‌های کتاب در اردبیل و مشهد گفته: «تاکنون حدود ۵۰۰ عضو آن در حوزه اسنادی مربوط به انقلاب اسلامی از سوی مرکز اسناد انقلاب اسلامی به چاپ رسیده و این ۵۰۰ عنوان در نمایشگاه‌های مشهد و اردبیل ارائه می‌شود.

مقتضی افزوده، وزارت مت فرهنگ و ارشاد اسلامی، دو نمایشگاه طی هفته کتاب در شهرهای مشهد و اردبیل برگزار می‌کند. به دنبال اتخاذ این تصمیم، قرار شد مرکز اسناد انقلاب اسلامی نیز در این نمایشگاه‌ها شرکت کند. وی دربارهٔ سیاست‌های مرکز اسناد انقلاب اسلامی در حوزه کتاب تأکید کرده: «با توجه به اینکه در این مرکز ما قائل به بحث فروش کتاب نیستیم و موضوع توزیع نیز از همه مورد توجه است با انتخاب کتاب‌ها، ما سعی سازمان‌ها، ما این موارد را در اختیار آنها قرار می‌دهیم.

به گفته معاون انتشارات مرکز اسناد انقلاب اسلامی مسئولان طرح می‌بخند. در مناسبت‌ها حضور فعال‌تری داشته باشند چرا که این مرکز در حوزه انقلاب اسلامی فعالیت کرده و محصولات نشر آن نیز در این راستا منترکز است.

برگزاری نشست‌های ارزیابی داوری کتاب سال حوزه

دومین جلسه ارزیابی کتاب سال حوزه دیروز برگزار شد. به گزارش ستاد خبری هفته کتاب، در این جلسه که بهیر کمیته علمی، دبیر اجرایی و دبیر کتاب سال حوزه حضور داشتند، نحوه داوری‌های کتاب سال حوزه اسناد موزه اردبیلی قرار گرفت. علیرضا زهیری دبیر کتاب سال حوزه گفته: «بررسی و ارزیابی داوری کتاب حوزه برای نخستین سال برگزار می‌شود. بر طرف شدن خطاهای احتمالی در داوری کتاب‌ها، هدف اصلی برگزاری این نشست‌هاست.

زهیری معقدنست که این نشست‌ها می‌تواند کیفیت بررسی آثار راسلی و همچنین باثباتی را در سال‌های آینده ارتقا دهد. شورای نهایی داوری، هفته آینده تشکیل و بررسی نهایی کتاب‌ها آغاز می‌شود. نتایج داوری‌های کتاب سال حوزه اسناد در جماعتی که اواخر همین ماه در قم برگزار می‌شود اعلام خواهد شد. ۱۲۰ داور در انتخاب کتاب سال حوزه شرکت کرده‌اند.

برنامه ویژه کتابخوانی از شبکه اول سیما پخش می‌شود

علیرضا حسینی تهیه کننده این برنامه با اعلام این مطلب به ستاد خبری هفته کتاب گفته: «این برنامه به جنبه‌های فرهنگی آموزشی و هنری هفته کتاب می‌پردازد و جنبه خبری ندارد. به گزارش ستاد خبری هفته کتاب، برنامه ویژه کتابخوانی از سه شبیه ۲۲ آبان ماه هر روز از ساعت ۱۶ به مدت ۲۵ دقیقه از شبکه اول سیما پخش می‌شود.

به گفته حسینی این برنامه روز پنجشنبه ۲۵ آبان ماه ساعت ۲۱:۳۵ و جمعه ۲۶ آبان ماه ساعت ۱۸ پخش می‌شود.

دهمین دوره هم به پایان رسید

معرفی برگزیدگان کتاب سال دفاع مقدس

مراسم دهمین دوره انتخاب بهترین کتاب دفاع مقدس عصر فیروز در مرکز فرهنگی سیپال‌شهدا یا حضور وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی برگزار شد.

وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی در این مراسم گفت: حرف زدن از دفاع مقدس، برهم‌زننده آرامش نیست بلکه تأمین‌کننده امنیت است.

محمد حسین صفارهرندی، تأکید کرد: باید سهم خودمان را در فرهنگ و هنر دفاع مقدس بپردازیم.

صفارهرندی گفت: خوشبختانه کتاب دفاع مقدس امروز بهتر از هر زمان دیگر، آن طور که شایسته بود، خوانده شده است. وی، اظهارداشت: کتاب دفاع مقدس، مجموعه‌ای از همه نشانه‌های آن روزهای خوب حدایی است که همه سلحشوری‌ها و دلاور مردی‌ها از مردان و زنان سلحشور را در خود جای داده است.

صفار هرندی در ادامه گفت: اگر کتاب دفاع مقدس خوانده نشده بود، امروز، دفاع مقدس در دنیا کماز نمی‌شد که پرورگان خط سرخ شهادت حسینی و علوی در جنوب لبنان، برگردان همین دفاع مقدس میهنمان است.

وی، انتخاب سوژه دفاع مقدس را برای نویسندگان مورد تقدیر قرار داد و گفت: امید ما به کسانی است که با چشمانی بصیر درباره دفاع مقدس، این زیباترین قطعه ایران زمین می‌نویسند و ناسبق ما برای کسانی است که چشم‌های خود را به عمد به این قطعه بسته‌اند.

حمید حسام «دبیر اجرایی این همایش نیز گفت: ادبیات دفاع مقدس یک ادبیات حس گرندی است که نویسنده آن باید به آستانهٔ آن حس، شتراف یابد.

منوچهر اکبری، نماینده هیات داوران نیز در این مراسم گفت: امروز ادبیات دفاع مقدس نسبت به سال‌های گذشته اقتدار بیشتری یافته که می‌توان رشته ادبیات حماسی و دفاع مقدس را طی یک دوره کارشناسی رشد در دانشگاه‌های کشور تعریف کرد.

وی با اشاره به اینکه کتاب سال دفاع مقدس را باید فراملی بنگریم افزود: کشور،های انقلابی و اسلامی جهان‌با ما مشترکاتی

فعالیت های پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی

پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی به مناسبت هفته کتاب، چاپ سوم دانشنامه امام علی(ع)را منتشر می‌کند.
زهره غلامی مسئول روابط عمومی انتشارات پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی با اعلام این خبر درباره دیگر

برنامه های این پژوهشگاه در هفته کتاب گفت: «دوم آذر، روز جهانی فلسفه است و انتشار سه عنوان کتاب در این روز در برنامه های پژوهشگاه قرار دارد.

به گزارش ستاد خبری هفته کتاب، «شریعه خرد»، «حکمت و معرفت» و «فلسفه های مضاف» سه مجموعه مقاله فلسفی است که این پژوهشگاه در روز جهانی فلسفه منتشر خواهد کرد. دراز شهرت صادق هدایت، «علیت از دیدگاه اشاعره و هیوم» از دیگر تازه‌های نشر پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی است. چاپ پنجم کتاب «عنوان در چشم و دل پیامبر (ص)» نیز از آثار تازه انتشار یافته این پژوهشگاه به مناسبت سال پیامبر اعظم(ص) خواهد بود.
زهره غلامی اعلام داشت: «انتشارات این پژوهشگاه تازه‌های نشر خود را در نمایشگاه کتاب استان خراسان نیز عرضه خواهد کرد. وی افزود: پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی همچنین یکی از برگزارکنندگان کنفره گرامر ابد استاد مرحوم جلال‌الدین آشتیانی، منتکر فلسفه اسلامی است. این کنفره در روز فلسفه در مدرسه شغای شهر قم برگزار خواهد شد.

وی افزود: «در مراسم اختتامیه این نمایشگاه که ۳۰ آبان است کتاب سال استان انتخاب می‌شود و از خادمان برگزیده نشر نیز در این مراسم تجلیل خواهد شد.

در حاشیه نمایشگاه کتاب استان خراسان رضوی ۹۰ دستگاه اتوبوس با همکاری ناشران برای انتقال دانش آموزان تدارک دیده شده است. این نمایشگاه از ۳ بعدازظهر تا ۱۰ شب برگزار خواهد بود.

ضرورت نام گذاری روز فرهنگ و تمدن اسلامی در هفته کتاب

مدیر مرکز نشر میراث مکتوب، نام گذاری روزی به نام کتاب، فرهنگ و تمدن اسلامی را در هفته کتاب، یک ضرورت اساسی دانست

اکبر ابرانی قمی، مدیرمسئول مرکز نشر میراث مکتوب در گفت‌وگو با ستاد خبری هفته کتاب گفت: «هیچ ملتی از تاریخ و فرهنگ خود گسسته نیست و با پیشینه بسیار طولانی که تمدن عظیم ایرانی در تولید علم دارد نام گذاری یک روز در هفته کتاب با عنوان روز فرهنگ و تمدن اسلامی یکی از ضروریات اساسی هفته کتاب است.

این ناشر برگزار ایرانی با اشاره به مشکلات موجود در حوزه چاپ کتاب‌های پژوهشی و نسخ خطی گفت: اما در

داند و لزومی ندارد که کتاب دفاع مقدس را مملی بنگریم. در این مراسم پایه دهمین دوره انتخاب بهترین کتاب سال دفاع مقدس فرانت شد.

درخششی از این پایه آمده است. حماسه هشت سال دفاع مقدس، فصلی از خون و خطر بود که از فطرت توفان برخاست و آسمان بلند حضوریک ملت دیرپای را به آوردگاه خویش خواند.

دهمین دوره انتخاب بهترین کتاب دفاع مقدس با همکاری وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی، بنیاد حفظ حفظ آثار و نشر ارزش های دفاع مقدس و بنیاد شهید و امور ایثارگران برگزار شد.

این حوزه با سه وجه روبه رو هستیم: پژوهش، نشر و پخش کتاب‌های تخصصی که بدون حمایت‌های دولتی و حمایتی عمومی امکان توسعه ندارد.

وی در ادامه گفت: «از آنجایی که مخاطبان ما مراکز علمی، کتابخانه‌ها و دانشجویان هستند، رشد علمی و کیفی تحقیقات در حوزه نسخ خطی بدون اطلاع رسانی دقیق رسانه‌ها ممکن نیست. وی از دست‌اندر کاران و برنامه‌ریزان خواست به گونه‌ای برنامه‌ریزی کنند که این آثار به راحتی در دسترس محققان جوان قرار گیرد.

نشر میراث مکتوب یکی از فعالان نشر در حوزه چاپ نسخ خطی و متون کهن است.

با حضور معاون فرهنگی وزارت ارشاد در مشهد معرفی شدند

برگزیدگان سومین دوره کتاب سال خراسان رضوی

هشتمین نمایشگاه کتاب خراسان رضوی با حضور ۸۰۰ ناشر و ۵۰ هزار عنوان کتاب شامگاه گذشته در محل نمایشگاه بین‌المللی مشهد گشایش یافت.

دکتر محسن پرویز -معاون امور فرهنگی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی- در مراسم افتتاح این نمایشگاه گفت: به جای این که نگران خروج افراد و پدیده فرار مغزها باشیم، احتیاس اندیشه‌ها بویژه اندیشه‌هایی که در جامعه امکان‌بروزنی‌یافتنی‌اند، باید بزرگ‌ترین دغدغه برای ما باشد.

وی افزود: در بعضی شهرستان‌ها مولفان و مترجمان ارزشمندی داریم و آثاری به نگارش درمی‌آیند که می‌توانند در سطح ملی عرضه شوند، اما به دلیل ضعف امکانات این اتفاق نمی‌افتد و این باید دغدغه بزرگ برای اهل فرهنگ باشد.

دکتر پرویز افزود: سرمایه‌مملکت ما نیروی انسانی است و فکر و اندیشه و نیروی اندیشه‌مند قابل‌اراد کردن نیست.

وی همچنین متذکر شد یکی از راه‌های حفظ نیروهای اندیشمند، انجام اتفاقات فرهنگی است و ما به دلیل ضعف‌هایی که داشتیم، نمایشگاه‌های کتابیمان به فروشگاه‌های کتاب تبدیل می‌شوند که بسته به میزان حمایت سولان استان، این فروشگاه‌های کتاب در کنارش وقایع فرهنگی هم اتفاق می‌افتد و به جشنواره فرهنگی تبدیل می‌شود، الان که مجبوریم به این فروشگاه‌ها تان بدهیم، هر چقدر این جشنواره‌ها قوی‌تر باشد، طبیعتاً آن ضعف را بیش‌تر می‌پوشاند.

دکتر پرویز با بیان این که چرا ما باید بیش‌ترین امکانات را در مرکز متمرکز کنیم، گفت: بسیاری از شهرستان‌ها این پتانسیل را دارند که از این مزایا بهره‌مند باشند.

وی در ادامه افزود: یکی از نقاط ضعف فرهنگ مکتوب ما کمبود نقد است و این که اثر نقدی شود و اگر نقدی هم می‌شود، ضعیف و غیر مصفاهت است.

سیدجواد جعفری -مدیر کل اداره فرهنگ و ارشاد اسلامی خراسان رضوی- نیز به رشد چشمی تولید کتاب در استان اشاره کرد و گفت: در عنوان‌های کتاب رشد ۴۰ درصدی و در حوزه شمارگان شاهد رشد ۱۰۰ درصدی بوده‌ایم.

وی در ادامه به تسهیلات ارائه‌شده به ناشران در سال جاری اشاره کرد و گفت: در شش ماهه اول سال جاری بیش از سه میلیارد تومان تسهیلات در حوزه چاپ و نشر بین ناشران توزیع شده است.

در ادامه قهرمان رشید -معاون سیاسی، اجتماعی استانداری خراسان رضوی- به اهمیت علم از دیدگاه اسلام اشاره کرد و

در هفته کتاب از سوی نیروی مقاومت بسیج

کتابخانه کانون‌های بسیج مراکز

استان‌ها تجویز می‌شوند

همزمان با ایام هفته کتاب، کتابخانه‌های کانون‌های بسیج با خرید و واگذاری بیش از ۵۰۰ میلیون ریال کتاب و تجهیزات از سوی نیروی مقاومت بسیج تجهیز می‌شوند.

حسین حسن‌زاده‌نماینده نیروی مقاومت بسیج در ستاد برگزاری هفته کتاب با اعلام این مطلب به ستاد خبری هفته کتاب گفت: «این طرح تنها در کانون‌های بسیج مراکز استان‌ها اجرا می‌شود، به گزارش ستاد خبری هفته کتاب، در این هفته همچنین نشست‌هایی درباره شیوه‌های ترویج کتابخوانی در دو هزار و هفتصد پایگاه بسیج در سراسر کشور برگزار می‌شود، به گفته حسن‌زاده برگزاری نمایشگاه کتاب در پایگاه‌های مقاومت و تشکیل شورای عالی کتاب و کتابخوانی بسیج از دیگر فعالیت‌های نیروی مقاومت بسیج در هفته کتاب است.

گشایش بخش جست و جوی کتابخانه

مرکزی دانشگاه از میوه

به گزارش ستاد خبری هفته کتاب، این بخش با موفقیت هیات رئیس دانشگاه پس از بازدید از حوزه معاونت پژوهشی و بخش‌های مختلف کتابخانه مرکزی مراد امسال ایجاد و راه‌اندازی شده است.

رابط عمومی دانشگاه ارومیه اعلام کرد: پس از بازدید هیات رئیس دانشگاه از سوی این هیات تأکید شد بخش جست‌وجوی کتاب این کتابخانه به سرعت راه‌اندازی و اعتبارات آن نیز از سوی این هیات تأمین شود.

گفت: در سنت و روش پیامبر اسلام (ص) که در سیره‌نامه (ع) این اهمیت به وضوح مشهود است.

وی با تأکید بر این که ایجاد تحول در حوزه کتاب برای ما یک اصل است، افزود: باید به دنبال بویایی در این عرصه باشیم و توجه کنیم تا نیازهای جدید جامعه همسو باشیم.

به گزارش ایسنا، همزمان با این مراسم همچنین برگزیدگان سومین دوره انتخاب کتاب سال خراسان رضوی معرفی شدند. در بخش اصلی، در حوزه قرآن و حدیث کتاب «اخلاق اقتصادی از دیدگاه قرآن و حدیث» اثر جواد باقری به عنوان اثر برتر برگزیده شد و در حوزه فقه و حقوق کتاب «حجابگاه» اثر کریم در فریاد استنباط فقهی» اثر حجت‌الاسلام حسن غنی زاده نیز برتر معرفی شد.

در حوزه زبان و ادبیات فارسی نیز بینان‌های استوار فارسی» اثر عباس قلی محمدی و «مرد شناسی اصطلاحات خودمانی» اثر محمود رضا اکرامی فر به‌طور مشترک برگزیده شدند.

اما در حوزه ادبیات دفاع مقدس کتاب «حاکم‌های ترم گوشه» اثر سعید عارف برگزیده، و «بچه‌ها و شخص مفرده» اثر جواد کتجعی گستر تقدیر شد.

در زمینه خراسان کتاب «شکوه سرودن» اثر تقی تقوی

به عنوان اثر برگزیده معرفی شد.

همچنین «تاریخ و تمدن مغرب‌الثر» حیدررضا شیخی و «اثر معروف «تاریخ و تمدن مغرب‌الثر» احمد توبی در حوزه ترجمه مشترک برگزیده شدند.

در حوزه ادبیات کودک نیز «اسم تو یعنی بهار» اثر حیدررضا هنر جو برگزیده شد.

همچنین کتاب «فضاهای متریک» اثر مجید میرزایری در حوزه علوم ریاضی و «سنت الرسول» اثر قاسم حلیمی در حوزه فلسفه برتر شدند.

«تاریخچه آموزش و پرورش و ترویج نشر خراسان از آغاز تا امروز» اثر یوسف توفلی حقیقی نیز در حوزه علوم اجتماعی، تاریخ و جغرافی و «عصر جمعه‌ها» با موضوع ادبیات دفاع مقدس اثر فرزاد قلمی به عنوان اثر برگزیده معرفی شدند.

اما در بخش خصوصی، حسین معینی -مدیر چاپ و وقت- به دلیل بیش‌ترین چاپ کتاب و متوجه‌اگر ایوانی -مدیر نشر سخن گستر- با هزار و ۷۰۰ عنوان کتاب منتشر شده برگزیده شدند. در بخش موسسات انتشاراتی غیر دولتی نیز پرازش -مدیر به‌نشر- و حجت‌الاسلام اهل خراسانی -مدیر بنیاد پژوهش‌های اسلامی- موفق به کسب عنوان برتر شدند.

حوزه علمیه قم و تحلیل از اصحاب قلم

حوزه علمیه قم در هفته کتاب از اصحاب قلم تجلیل می‌کند.

محمدحسین حقیق‌مدیر مرکز مشاوره و مسئول ستاد هفته کتاب حوزه علمیه قم این خبر به ستاد خبری هفته کتاب گفت: «برنامه‌های مختلفی مانند تجلیل از خبرنگاران حوزه در سراسر کشور، تجهیز کتابخانه‌ها و همایش بررسی زمینه‌های ارتقای کتابخوانی در حوزه، برای هفته کتاب در نظر گرفته شده است.»

حقیق‌دریاره تجلیل از اصحاب قلم توضیح داد: «بجای برگزیده از بین شش هزار نویسنده‌ای که در پنج موضوع ترجمه، تألیف، تحقیق، شعر و داستان‌های مذهبی قلم زده‌اند انتخاب می‌شوند.»

این برنامه در مدرسه معصومیه با دارالشفا برگزار می‌شود و زمان برگزاری آن روز جمعه ۲۶ آبان سالروز شهادت امام صادق(ع) آروز کتاب و حوزه است.

حقیق‌دریاره انتخاب برگزیدگان گفت: «در هر حوزه علمیه، معاونت‌های حوزه و پژوهش وجود دارد که مسئول انتخاب این نویسندگان هستند. حقیق‌دریاره جوایز گفت: «وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی جوایز این تجلیل را نقل کرده که چگونگی آن هنوز اعلام نشده است.»

افتتاح نمایشگاه کتاب‌های تخصصی مرکز نشر دانشگاهی

نمایشگاه کتاب‌های تخصصی مرکز دانشگاهی به مناسبت چهاردهمین هفته کتاب در فروشگاه مرکزی این موسسه افتتاح شد.

به گزارش ستاد خبری هفته کتاب «صدیق‌طالب لویی» مدیر روابط عمومی مرکز نشر دانشگاهی با اعلام این خبر افزود: «این نمایشگاه تا آخرین روز هفته کتاب به نمایش و فروش کتاب‌های تخصصی منتشر شده در مرکز نشر دانشگاهی می‌پردازد.»

وی گفت: «در این نمایشگاه کتاب‌های فارسی و لاتین برای استفاده علاقه‌مندان، دانشجویان و استادان رشته‌های مختلف به نمایش درمی‌آید.»

طالب لویی با بیان اینکه کتاب‌های عرضه شده در این نمایشگاه از تخفیف ویژه هفته کتاب برخوردار هستند افزود: «کتاب‌های فارسی از ۱۵ تا ۲۰ درصد و کتاب‌های لاتین از ۱۵ تا ۲۰ درصد تخفیف برخوردار هستند.»

به گفته وی احتمال دارد در کنار این نمایشگاه برنامه‌های جنبی نیز تدارک دیده شود که در صورت برنامه‌ریزی، به اطلاع بازدیدکنندگان می‌رسد.

ادامه از صفحه اول

نویسندگان در صدر

شان شب اهالی کتاب
 صفار هرندي گفته: ايراي کسني که به طور حرفه‌اي اهل کتاب و رجوع به کتاب هستند کتاب حکيم نان شب را دارد اما متأسفانه اين نياز براي عامه مردم و به خصوص جوانان وجود ندارد و ما هميشه به دنبال چاره‌اي براي اين موضوع هستيم. وزير ارشاد با اشاره به فعاليت‌هاي وزارت ارشاد در حوزه گسترش فرهنگ کتاب و کتابخواني گفته: من هنوز مي‌ترسم که اين عرصه که با نام نهفت کتابخواني از آن ياد مي‌کنيم را برنامه بناميم، هرچند تکاپوي بسياري داشته‌يم. براي مثال اساميل سعي کرديم در تعطيلات تابستان موجي از بيداري را با کتاب در کشور به خصوص در مناطق محروم راه ببندايم و هرچند در اين راه با تاخمي‌هاي رويه‌رو شديم اما اميدواريم سال آینده راه هموارتر يابيم.

صفار هرندي به فعاليت‌هاي شکل‌ها و نهادهاي مختلف معاونت فرهنگي ارشاد براي برنامه‌ريزي و هدايت امر کتابخواني اشاره کرد و گفت: ما همکاري و فراهاي که شکل‌هاي مختلف با معاونت فرهنگي داشته‌اند، شامل اين بوديم که امر کتابخواني به صورت هدايت شده برنامه‌ريزي شده علاوه بر اين مقوله معرفي کتابخوان نمونه و برتريني از موضوعاتي است که تبديل به آيين نامه شد و اساميل شاهد اولين دوره انتخاب کتابخوان نمونه هستيم.

محمدحسين صفار هرندي همه فعاليت‌هاي وزارت ارشاد را بهانه‌اي براي انتقال عطر معرفت از اوراق کتاب به جان‌هاي منتظر و پيام‌ده دانست و گفت: ما منتظر کار ترويجي در مورد کتاب هستيم.

اوقات اهالي نشر يارسانه
 وزير ارشاد در بخشي از صحبت‌هايش به نقش تبليغات کتاب در گسترش فرهنگ مطالعه اشاره کرد و از مسئولان خواست در اين زمينه پيشتر تلاش کنند.

صفار هرندي گفته: در مورد همه آلاهاي مورد نياز

خواستار همکاري مسئولان براي تبليغات کتاب شد. محمدحسين صفار هرندي گفته: کتاب‌هاي ما براي راه پيدا کردن به دل مخاطبان پايداي جايده داشته باشند و علاوه بر پاسنگري بودن نياز آنها، اين آگاهي را به آنها بدهند که چه نيازي يا چه کتابي برآورده مي‌شود.

صفار هرندي با اشاره به ميزان بالاي عناوين منتشر شده کتاب در ايران گفت: اما نسبت به بسياري از کشورهاي بزرگ در تعداد عناوين کتاب‌هايش هستيم اما با نگاه به اين عناوين متوجه مي‌شويم که نظمي بر اين کار حاکم نيست و کتاب‌ها بي توجه به نياز جامعه منتشر شده‌اند.

ايزه اتفاق بزرگ حرف مي‌زنيم
 امروز ما از يك اتفاق بزرگ در کشور حرف مي‌زنيم. وزير ارشاد با بيان اين نکته گفته: اتفاق بزرگي که ما از آن حرف مي‌زنيم حرکت به سمت قلعه‌هاي توقي و کسب جاگانه ويژه در بسيار دوره ۲۰ ساله خواهد بود که نام ايران در زرينه نخست فتاوي، فرهنگ، سياست و ساير حوزه‌ها بدرخشد.

صفار هرندي با طرح اين سوال که آيا کتاب مقدمه رسيدن به قلعه‌هاي معرفت را ايجاد مي‌کند؟ گفته: آگاه برعکس دربرخي از اهداف عرضه شده که البته زياد نيستند (اما گنگشان هم زياد است) مشاهده مي‌کنيم که تحقير ايراني و به خصوص جوان ايراني صورت گرفته. در اين کتاب‌ها توانستن و ريزه‌خوار خوان ديگران بودن به جوانان افکانه شده است و اين مسأله که مائشرفي‌ها، آسيبهاي‌ها، مسلمانان از خودضاهتي نداريم و بايد دستمان به سوي ديگر دراز يابيم.

محمدحسين صفار هرندي از کلايه از کسانتي که به اين عرصه به عنوان بازار نگاه مي‌کنند و افراي که دستيار يک پروژه پليد قرار مي‌گيرند گفته: متأسفانه اين افراي در بيشتر عرصه‌هاي فرهنگي و هنري ديده مي‌شوند و از نگاه آنها يک ايراني نمي‌تواند لذا بايد سهم خودش را از اين دنيا در حدي جست‌وجو کند که ديگران برايش معين کرده‌اند و نيابد حق خود را مطالبه کند.

جامعه مي‌تواند، بايد کند
 وزير در ادامه گفته: ما مارج جامعه‌اي که در جامعه ايجاد شده است جامعه به سمتي هدايت مي‌شود که باور کند مي‌تواند. مي‌تواند اولين در مقفه باشد و اين راه بايد به افراد جامعه نشان داده شود.

صفار در سخنانش دادن خوراكي روحي سالم به ايندگان بررسي و عميري سبرده مي‌شود به اين دليل است که ما در جوانان و ايرانيان خودشان را کريم بيستند و نه کوچنگ که ما در تعليمي که در اين دوره با خادمان نشر داشته‌ايم با مشکلات چنداني رويه‌رو نويديم و افراي قتل از سپردن آثار به دست جوانان آنها را بررسي مي‌کنند تا خوراكي مسوموم در اختيار

کتاب‌های تشویقی سال
<p>در اين مراسم از شيخ عبدالله نوراني به عنوان مصمم برگزيده، اکبر نوبخت، موفق برگزيده و انشاءالله رحمتي مترجم برگزيده تقدير شد.</p> <p>در بخش تبليغ مقالات پژوهشي از جويما جهانبخش و شاعر برگزيده از قيصير امين‌پور تجليل شد.</p> <p>عبدالحسين حائري به عنوان فهرست‌نويس و کتابشناس برگزيده و حبيب‌الله عطيمي به عنوان کتابدار برگزيده انتخاب شدند.</p> <p>خادمان نشر برگزيده که در اين مراسم مورد تجليل قرار گرفتند عبارت بودند از احمد فچه‌اي (اعلي‌تر کتافروشي سيروس)، بيژن ترقي (اعلي‌تر انتشارات هبهيا).</p> <p>دين‌العلمدين اميدي (کتافروشي اميدي زنجان)، حسين عميني (ايريس هيات مدويه نشران خراسان رضوي)، احمد صحبايان (اعلي‌تر فوشتي صحبايان مشهد)، محمدعفي اصفهانيان (اعلي‌تر انتشارات اصفهانيان قم).</p> <p>عبدالرزاق زين الدين حسين اسناد (کتافروشي اسناد بندير عباسي)، عبدالاکبر هاشمي زاده (چاپخانه وليعصر)، مرتضوي، خادام لينيوگراف و محمدعفي حفي خادام چاپ و بهمن کرمي هم در اين بخش هديه ويژه هيات داروان را به عنوان تلاشگر ادبيات حوزه دفاع مقدس دريافت کرد.</p> <p>در مرحله اول ۷ هزار و ۱۵۷ عنوان حذف و ۱۲۲ عنوان به مرحله دوم راه يافتند و آثار برگزيده انتخاب شدند.</p> <p>در اين بخش آثار برگزيده شامل ساواش جمادي، ترجمه کتاب «ماتفيويک چيست؟» حجت‌الاسلام رفيعي، زيارت المعصومين از موسسه امام هادي.</p> <p>حجت‌الاسلام حسين واقفي، تبليغ کتاب «حجه‌الوداع عمري»، در بخش تبليغ کتاب.</p> <p>آرشه الله محمد مومن (تأليف الروايه (الله)) محمدفرهاد رحيمي، ترجمه مکاتيب کوروشي</p>
<p>مركز نشر دانشگهي، ترجمه کتاب ريسـت‌شناسي وئي‌لله مظهران، تأليف درخشان و درخچه‌هاي ايران علي درويش زاده، تأليف آنتوشان‌ها و رخساره‌هاي آتش‌فشاخي</p> <p>سوسن سيماني، تبليغ کتاب بيماري‌هاي حسين حائري و همکاران، تأليف کتاب ۳ جلدي جامع بهداشت عمومي</p> <p>محسن ارجمند، ترجمه ميکروب‌شناسي پزشکی</p> <p>عبدالحسين ستوده‌ني، در بخش ترجمه محمدعفي زاد، ترجمه کتاب بيمارهاي گروشي دام‌هاي کوچک</p> <p>علي اکبر اکرامي، ترجمه تعبير شکل، آيلاهاي مهندسي مصطفي عبور، ترجمه کنترل و ديناميك سيستم</p> <p>حشمت‌الله محمد خاتلو، ترجمه کتاب کنترل رويناميک سيستم</p> <p>بيژن فرهنگي، تبليغ کتاب ترم آب در گذر زمان سيداحمد علمومي، ترجمه مايکروتکسيشن در کشاورزي موادغذايي</p> <p>امين عليزاده، تبليغ کتاب خاک</p> <p>سيون آبيروان، ترجمه مباني معماري از فرم تا مکان</p> <p>سوده فضايي، ترجمه سنت و تحول درت و موسيقي ايراني</p> <p>زينده‌بايد حسين حسيني، نوشداروي طرح ژئوپک مرتضوي اميري اسفنده، چين کاغذ</p> <p>مفتون اميني، عصاره در باغ وحدانته</p> <p>عبدالله فوجاني، تبليغ گنجينه‌هاي سنگه‌هاي نيشابور</p> <p>مکتشفه در شهر ري</p> <p>سيد حميد علم الهدي، تبليغ همراه با قرآن مصطفي رحماندوست، يازي با انگشت‌ها</p> <p>ناصر کشاورز، از اين طرف قطعاً فقط حنين</p> <p>رفعي هيرمندي، قصه‌هاي خرس کوچولو و خرس بزرگ هادي سيف، تبليغ درچه‌هاي رده به بهشت</p>

فونـداتـيـه کتـاب‌هـنـتـه

خـرجه‌تـه کتـاب

مـجـرورـي اـسـلامـي اـيران

جوانان قرار ندهند.

وزیر با بیان این مساله که اهالی نشر هم در این حرکت باید سهم خود را نشان دهند،سهم نویسندگان را ارائه کتاب مناسب با اهدافی که ذکر شد به جامعه واگتست.
سفر با اظهار امیدواری از برپایی نهفت کتابخوانی گفت:
منفعت کتابخوانی را برپا کنیم و امیدواریم به لطف خدا این بدیاری به یک هیاهو در جامعه منجر شود که باعث شود کودکان ما به همان اندازه که به سرگرمی احساس نیاز می کنند از ما طلب کتاب درخور داشته باشند.

استقبال تشکرها

در مراسم افتتاحیه هفته کتاب محسن پرویز معاون فرهنگی ارشاد هم قافلهی درباره هفته کتاب و فرهنگ کتابخوانی سخنانی را بیان کرد.

پرویز با اشاره به برگزاری چهاردهمین دوره هفته کتاب در سال پیامبر اعظم(ص) گفت:
امسال برای اینکه برنامه های هفته کتاب پربارتر برگزار شوند چندمهی مانده به هفته کتاب جلسات ستاد با دعوت از نهادهای دولتی و غیر دولتی و تشکل های مختلف شروع به کار کرد و حدود ۵۰ نهاد و تشکل در این جلسات شرکت کردند که این استقبال قابل توجه بوده محسن پرویز گفت:
«در این دوره تاکید اصلی ما بر این بود که وزارت ارشاد تنها یک هماهنگ کننده است و با استفاده از نظرات کارشناسان به اجرائی برنامه ها کمک کنیم و هدف ما این بود که در وزارت ارشاد تصدیق کردی در این امر نداشته باشند.»

کوبویی و هدفه کتابخوانی

معاون فرهنگی ارشاد اشاره به نبود کتاب در سید کالای ختاراز گفت:
برای ما بایدستد است که برخی نهادهای دولتی در ایام ماه مبارک،سید کالایی در اختیار کارمندانشان قرار دهند

اما در این سید کالای فرهنگی وجود نداشته باشد.
پرویز گفت:
اما باید به سستی حرکت کنیم که به خصوص برای کودکان آغازگر مسیر انس با کتاب باشد.چراکه اگر بچه هایمان را با کتاب بزرگ کنیم دغدغه کتابخوانی آنها را در بزرگسالی نداریم.

نکته دیگری که محسن پرویز در سخنانش به آن اشاره کرد مساله گزافی کتاب بود.

معاون فرهنگی ارشاد گفت:
«اینکه در برخی از گزارش ها گزارشی را دلیل ردکرد کتابخوانی می نامیم مصفاته نیست هرچند قیمت کتاب مورد است اما یادآوروی می کنیم که اگر کسی معتاد به کتابخوانی باشد گزارشی و ارزانی کتاب تأثیری در رجوع او به کتاب نخواهد داشت.»

محسن پرویز اظهار امیدواری کرد که برگزاری این جلسات به روند موضوع اصلی و گسترش فرهنگ مطالعه کمک کند.

خلق شاهکل

اکبر لوتی، عضو هیات علمی دانشنامه جهان اسلام و یکی از برگزیدهگان خادمان نشر، یکی از مدعوین برای سخنرلی در این مراسم بود.

لوتی در سخنان خود به تاریخ اسلام و چگونگی نشر و

عرضه فکری و کتاب در این تاریخ اشاره کرد.

اکبر لوتی گفت:
«حزب که پیروان بزرگ شیعی پیشرو آن بوده اند استقبال از نشر یک کتاب را اندیشه بوده است برای خلق شاهکارها چراکه وقتی به هزار سال پیش برمی گردیم زمانی که شیعی ها بر عالم اسلام حکومت می کردند آن علما و دانشمندان آن دوره حمایت می شد. اما آنچه در این دوره بیشترین نقش را در به وجود آمدن شاهکارهای فرهنگی و علمی شیعه داشت این حمایت ها نبود بلکه تضاربی بود که مخالفان شیعه ازافانه در آن عرصه فعالیت داشتند.»

لوتی در سخنانش به این مساله اشاره کرد:
«اگر بخواهیم شاهکار علمی چه در عالم ادب و چه علم و مذهب حضور داشته باشد یکی از شرایط مهم وجود تضارب افکار در حد معقول است.»

حجت الاسلام ابهری رئیس کتابخانه مجلس شورای اسلامی یکی از سخنرانان مراسم بود که به نمایندگی از عبدالحمین حاتمی در این مراسم صحبت کرد.

حلقه کتاب و کتابخوانی

حجت الاسلام ابهری هفته کتاب را یکی از دستاوردهای ارزشمند در نظام انقلاب اسلامی دانست.

رئیس کتابخانه مجلس شورای اسلامی گفت:
همیشه فکر می کردم بهتر بود این هفته با نام هفته کتاب و کتابخوانی باشد اما از سال گذشته رویکرد جدلی وزیر ارشاد به موضوع کتاب و کتابخوانی برایم جالب توجه بوده است.»

حجت الاسلام ابهری هفته غایب آثار نویسندگان و محققان را خواندن دانست و گفت:
«تمامی آثاری که نوشته می شوند هدفشان این است که به دست جوانان و محققان برسد و خواننده شوند تا گام های کسب معرفت طی شود.»

در هفته کتاب اتفاق می افتد

تجلیل آموزش و پرورش از کتابداران

تجلیل از کتابداران فعال کتابخانه های آموزشی در تهران برنامه ای است که از سوی وزارت آموزش و پرورش با

هدف تشویق این افراد به افزایش سطح کیفیت فعالیت آنها در هفته کتاب برگزار می شود.

به گزارش ستاد خبری هفته کتاب، منوچهر علیپور، کارشناس مسئول پژوهش، کتاب و فعالیت های ادبی وزارت آموزش و پرورش درباره معیارهای گزینش کتابداران فعال کتابخانه های آموزشی گفت:
«برای انتخاب کتابداران فعال کتابخانه های آموزشی کشور معیارهایی چون میزان تلاش کتابدار برای جلب دانش آموزان به کتابخوانی مورد توجه بود. همچنین به کار بردن خلاقیت های موثر در راستای رونق کتابخوانی در مدارس نیز از دیگر مواردی بود که برای انتخاب این افراد در نظر گرفته شد.»

علیپور افزود:
«در انتخاب کتابداران فعال، رشته تحصیلی آنها نیز از نظر دور نمانده و چنانچه این افراد دارای مدرک

کتابداری باشند امتیاز دیگری نیز به آنها اختصاص می یابد.»

وی میزان تلاش کتابداران برای رونق کتابخانه های مدارس و ارتقای سطح امکانات این مراکز را از دیگر معیارهای

مورد نظر برای گزینش کتابداران فعال عنوان کرد.

کارشناس مسئول پژوهش، کتاب و فعالیت های ادبی وزارت آموزش و پرورش برگزاری چنین مراسمی را راهکاری موثر در راستای تشویق هر چه بیشتر کتابداران کتابخانه ای آموزشی دانست و گفت:
«کتابداران مدارس با مشکلات و کاستی های زیادی مواجهند. این افراد موظفند ۳۶ ساعت در هفته کار کنند در حالی که به آنها اضافه کار تعلق نمی گیرد. کمیوه‌ها در محیط کار و کتابخانه هم از دیگر مشکلات پیش روی کتابداران است. از این رو قدردانی از این افرادی در برگزاری مراسمی در هفته کتاب می تواند انگیزه‌های آنها را برای فعالیت هر چه بیشتر در زمینه کارشان افزایش دهد.»

مراسم تجلیل از کتابداران فعال کتابخانه‌های آموزشی در تهران و ۳۰ استان برگزار می شود.

۲۸ آبان، پنجمین روز از چهاردهمین هفته کتاب، زمان برگزاری این مراسم در تهران و برخی از استان‌هاست.

تعدادی از استان‌ها نیز روز کتاب، کتابدار، اطلاع‌رسانی و رسانه را برای این مراسم تجلیل از کتابداران فعال کتابخانه‌های آموزشی خود برگزیده‌اند.

عضو کمیسیون فرهنگی مجلس:

نهاد های دولتی مردم رابه کتاب خواندن تشویق کنند

«کمیسیون فرهنگی مجلس می تواند از ارگان‌های دولتی نخواهد، برنامه‌هایی را در راستای تشویق مردم به کتاب و کتابخوانی اجرا کند.»

محمدحقی رهبر درباره نقش کمیسیون فرهنگی مجلس در راستای فرهنگ سازی در جامعه برای افزایش سطح کتابخوانی با بیان این مطلب افزود:
«کمیسیون فرهنگی مجلس می تواند از مسئولان ارگان های دولتی نخواهد که برنامه های را در راستای تشویق مردم به کتابخوانی اجرا کنند. همچنین این کمیسیون می تواند مصوبه‌هایی را در مورد نشر آثار فرهنگی در کشور به تصویب برساند. عضو کمیسیون فرهنگی مجلس شورای اسلامی گفت:
«تشویق مردم به کتابخوانی مهم‌ترین موضوعی است که باید در بحث فرهنگ‌سازی در راستای کتابخوانی مورد توجه مسئولان قرار گیرد.»

وی تصریح کرد:
«تاکنون نیز کمیسیون فرهنگی مجلس مصوبه‌هایی را در زمینه نشر آثار فرهنگی داشته و اعتراضاتی هم در این زمینه به تصویب رسیده است اما اصولاً سیاست‌های کلان مورد توجه مجلس است و در موارد جزئی‌تر نهادها و مسئولان باید وارد عمل شده و

نماینی:

سلی می فعالیت های مستقل حوزه کتاب حمایت شود

مدیر دفتر مطالعات و تدوین تاریخ ایران از مسئولان فرهنگی کشور خواست «برای فرهنگ‌سازی در امر کتابخوانی از حرکت‌های مستقل و ابتکاری نهادهای خصوصی و دولتی حمایت کنند.

به گزارش ستاد خبری هفته کتاب، «عباس سلیمی نمین» با بیان اینکه دفتر مطالعات و تدوین تاریخ ایران مجموعه‌ای از کتاب‌های تاریخی ایران را به‌صورت خلاصه و همراه با نقد این برای علاقه‌مندان چاپ و منتشر می‌کند.
افزود:
«با اینکه این روزها صحبت از هفته کتاب است باید از اینکه فعالیت‌های فرهنگی به‌ویژه در مناسبت‌های ویژه حمایت کرد.»

وی افزود:
«این دفتر در حال حاضر، هر دو هفته یک بار این بوئین‌ها را منتشر و در اختیار مشترکان خود قرار می‌دهد اما آژادگی دارد در صورت حمایت‌های مالی، آن را به‌صورت هفتگی منتشر کند.»

سلیمی نمین هفته کتاب را موقعیت مناسبی دانست تا این حرکت فرهنگی به‌صورت مناسب اطلاع‌رسانی شود و با کیفیت مطلوب‌تری در اختیار علاقه‌مندان قرار گیرد.

سازو کارهای موثر را به اجرا برسانند.»

رهبر گفت:
«جمع آوری کتاب پیش از خوانش آن در جامعه ما رونق دارد. مردم در حالی کتاب می‌خرند و در کتابخانه‌های خود نگهداری می‌کنند که در بسیاری از موارد نمایان چندانی به خوانندگان ندارند در جامعه ما سطح کتابخوانی بسیار پایین است. با توجه به این امر استفاده از راهکارهای تشویقی برای تیل مردم به سوی کتابخوانی از اهمیت زیادی برخوردار است.»

عضو کمیسیون فرهنگی مجلس، برگزاری سابقه‌های کتابخوانی از سوی ارگان‌های مختلف را از جمله راه‌های

موثر در تشویق مردم به کتابخوانی عنوان کرد.

استفاده از کارهای هنری جذاب در چاپ کتاب‌ها، کمک‌های مالی به نشران از دیگر مواردی است که مورد تأکید محمدحقی رهبر

برای رونق کتاب و کتابخوانی در جامعه قرار برد.

وی رسانه‌ها را در راستای پیوند مردم با کتاب مهم خواند و گفت:
«رسانه‌ها می‌توانند راهکارهایی را بیابند که در جهت تشویق مردم به کتابخوانی موثر باشد از این رو باید رسانه‌ها به عنوان پتانسیل‌هایی در این زمینه مورد توجه مسئولان و برنامه‌ریزان قرار گیرند.»

ویژه نامه کتاب هفته

در هفته کتاب ایران

جمهوری اسلامی ایران

به اعتقاد وی اینگونه فعالیت‌ها به دلیل آنکه از حساسیت ویژه‌ای در بخش تبلیغ و ارائه برنامه‌ها است و با مشکلاتی نیز در این زمینه روبه‌روست، نیاز به زمان و اختارات ویژه‌ای دارد و این موضوع با توجه مسئولان فرهنگی قابل گسترش خواهد بود.مدیر دفتر مطالعات و تدوین تاریخ ایران افزود:
مجموعه کتب نقد بررسی کتاب‌های تاریخی ایران این امکان را فراهم می‌کند تا افرادی چون مدیران و مسئولان نهادهای فرهنگی که زمان زیادی برای مطالعه ندارند بتوانند اطلاعات خود را در رابطه با کتاب‌های روز ارتقا دهند.»

سلیمی نمین از نگاه دقیق به موضوعات عمده کتاب‌های تاریخی به عنوان یکی از نکات قابل توجه این کتاب‌ها یاد کرد که به همراه نقد و توجه به نقاط قوت و ضعف این کتاب‌ها منتشر می‌شود.

وی افزود:
«اللاش شده است از همه دیدگاه‌های موجود در کتاب‌های تاریخی در این مجموعه بوئین‌ها استقبال و در کنار آن به نقد موضوعات کتاب نیز توجه شود.»

مدیر عامل خانه کتاب در پنجمین نشست مسئولان شباک استان ها خبر داد

حضور مؤثر ایران در سازمان جهانی شباک

کارگاه آموزشی آشنایی با شباک و جایگاه آن در دنیای نشر به همت خانه کتاب در اولین روز از چهاردهمین دوره هفته کتاب در هتل ارم برگزار شد. تحولات اخیر نظام شماره گذاری استاندارد بین المللی کتاب (شابک) و تغییرات عمده در استانداردها و همچنین انتصاب های جدید نمایندگان این نظام در استان ها کشور، موجب شد تا خانه کتاب باهدف آشنایی هر چه بیشتر نمایندگان خود با شباک و جایگاه آن در دنیا و نیز آشنایی ناشران از نحوه استفاده از آن، نحوه عمل ضرورت ها و دغدغه های اختصاصی شباک به آثار، کارگاه آموزشی به این مضمون را برگزار کند.

مدیرعامل خانه کتاب-به معرفی خانه کتاب و گزارشی از نشست های سال های گذشته پرداخت و در خصوص فعالیت های انجام شده در زمینه سامان دهی در امر اطلاع رسانی حوزه کتاب برای حاضران سخنرانی کرد. وی در این خصوص عنوان کرد: «خوشبختانه ما محصل تلاش چندین ساله دوستان در خانه کتاب، به صورت بانک اطلاعاتی کتاب در دسترس همه علاقه مندان قرار گرفته است که می تواند هم برای محققان مفید باشد و هم برای مسئولان و برنامه ریزان در امر سیاست گذاری». جهرمی در توضیح بانک اطلاعاتی کتاب افزود: بانک کتاب، مهم ترین منبع اطلاعاتی کشور در خصوص کتاب است. از این رو، هر روز یک نسخه از کتاب های که در سراسر کشور منتشر می شود به «خانه کتاب» ارسال و سپس مشخصات این کتاب ها پس از فهرست نویسی توصیفی و تحلیلی، براساس رده بندی وارد بانک کتاب می شود.

مدیرعامل خانه کتاب در خصوص موفقیت هایی که در امر شماره گذاری استاندارد بین المللی کتاب (شابک) به دست آمده توضیح داد: «نقش مؤثر ایران در سازمان جهانی شباک موجب شد که در سال ۲۰۰۵ به عنوان اولین کشور غیرروپایی میزبان اجلاس سالانه (ISBN) باشیم که در نوع خود موضوع بااهمیتی است». وی ادامه داد: «امروز ما موفق شده ایم اطلاعات بیش از ۲۸۷ کتاب های منتشر شده را در دست داشته باشیم که با معیارهای جهانی در حد قابل قبول و بسیار خوبی قرار داریم».

جهرمی با شرح فعالیت های مکتوب در زمینه های اطلاع رسانی کتاب با نام بردن از «کتاب هفته» و «کتاب ماه» توضیح داد: «کتاب هفته و کتاب ماه دو نشریه ای هستند که با هدف خبررسانی حوزه کتاب و نقد آثار فعالیت می کنند و به این طریق همه مخاطبان اعم از سازمان ها یا افراد، متناسب با نیاز و علاقه خود از آن بهره مند می شوند».

مدیرعامل خانه کتاب در پایان سخنان خود تصریح کرد: «کتاب اساس فرهنگ ما است آنچنان که والا ترین و مهم ترین ارزش معنوی و معرفی ما که قرآن است خود یک کتاب است. ما بر این باور احسان می کنیم که خدمت به کتاب یکی از مقدس ترین عرصه های خدمتگزاری در

کشور ما محسوب می شود که نیازمند مساعدت و همکاری تمام مسئولان و مردم است». دکتر محسن پرویز سخنان دیگر این نشست بود که با پرشردن اهمیت کتاب و کتابخوانی در جامعه و با اشاره به زنجیره تولید کتاب، عنوان کرد: «زنجیره تولید کتاب از مولف، مترجم و نویسنده آغاز می شود و به کتابفروشی ختم می شود تا در اختیار مخاطب قرار گیرد. هر جای این زنجیره دچار اختلال شود لاجرم سیاست های کلان کتاب و کتابخوانی دچار مشکل می شود و این محصول در نهایت به شکلی به دست مخاطب می رسد که رغبتی برای مطالعه وجود ندارد یا از کیفیت مطلوبی برخوردار نخواهد بود. یعنی اتفاقی که برخی سال ها افتاده است».

معاون امور فرهنگی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی با انتقاد از وضعیت توزیع کتاب در کشور اظهار

از چنین وضعیتی مابوس می شود، پس می بایست با برنامه ریزی صحیح و همکاری تمام دست اندرکاران مشکلاتی از این دست را حل کرد». دکتر پرویز در ادامه خاطر نشان کرد: «برای حل این معضل یکی از روش های که می توانیم به کار ببریم استفاده از فضای اینترنت و ایجاد ویترین مجازی برای کتاب است».

وی همچنین افزود: «در جامعه ای که ویترین کتاب کم است، وجود نقد ضروری به نظر می رسد. می بایست ادیبان جامعه کتاب های باارزش را نقد کنند تا این کتاب ها به اهل نظر معرفی شود و از وجود و خصوصیات آن مطلع شوند».

پرویز ادامه داد: «به نظر من وقتی کتاب به جایگاه اصلی خود خواهد رسید که در کنار اطلاع رسانی، برای هر کتاب ارزشمندی پرونده ای اختصاص داده شود

داشت: «متأسفانه هم اکنون در شرایطی قرار داریم که شبکه توزیع ما ضعف مفرطی دارد به صورتی که حتی برخی از علاقه مندان کتاب هم از انتشار بسیاری از کتاب های اطلاع باقی می مانند؛ برخی از کتاب های خوب با شمارگان محدود به علت درست پخش نشدن در انبارها خاک می خورد در حالی که مشتاقان آن از وجودش بی اطلاعند. مولف گرانقدری که عمر و سرمایه اش را در راه نوشتن چنین کتابی مصرف کرده

- **مدیر عامل خانه کتاب:**
- **خوشبختانه ما محصل تلاش چندین ساله دوستان در خانه کتاب، به صورت بانک اطلاعاتی کتاب در دسترس همه علاقه مندان قرار گرفته است که می تواند هم برای محققان مفید باشد و هم برای مسئولان و برنامه ریزان در امر سیاست گذاری**

که توضیحات جامعی در مورد آن موجود باشد. این مساله باعث می شود تا هنگامی که محققى خواست در مورد موضوعى خاص تحقیق کند با مراجعه به مرجع مشخص پاسخ خود یا نام منابع موجود را دریافت کند و این موجب می شود کارهای تحقیقی سریع تر و درست تر به نتیجه برسد».

وی در پایان سخنان خود از تمام مسئولان خانه کتاب در دوره های مختلف که خدمات ارزشمندی در راستای اطلاع رسانی حوزه کتاب انجام داده اند و نگذاشته اند چراغ این موسسه خاموش شود، تشکر کرد. در ادامه این نشست نقش تازه های کتاب در اطلاع رسانی استان ها، مورد بررسی قرار گرفت. در این نشست، پرسش و پاسخی نیز با حضور آقایان جهرمی برگزار شد که طی آن به سوالات معاونان فرهنگی استان ها پاسخ گفتند.

بررسی توسعه و بازنگری همکاری بین خانه کتاب و استان ها، تبادل نظر، جمع بندی و قرائت بیانیه پایانی از دیگر برنامه هایی بود که در این نشست انجام گرفت. در پایان این نشست کارگاه آموزشی شباک برای کارشناسان شباک استان ها برگزار شد و همزمان معاونان فرهنگی استان ها از کتابخانه ملی دیدار به عمل آوردند.

دانشنامه ای به وسعت جهان

پیام تاصح

دانشنامه جهان اسلام دایرة المعارفی است دریاره شریعت مقدسی اسلام و تمدن و فرهنگ ملل مسلمان از آغاز اسلام تا زمان حاضر، به مناسبت دومین روز از هفته کتاب که به عنوان کتاب، فرهنگ و تمدن اسلامی نام گرفته است. نگاهی کوتاه به این دانشنامه و فعالیت ها و تلاش های گروهی از فرهیختگان که در بنیاد دائره المعارف اسلامی در این زمینه مشغول کارند داشته‌بیم.

پیشینه دانشنامه نویسی نوین در ایران و جهان چندان طولانی نیست. هنگامی که اولین دایره‌المعارف‌ها در قرن پنجم میلادی توسط مارسیانوس کاپلا منتشر شد هنوز حوزه علوم و فنون آنقدر محدود می نمود که تمام دانش بشری در یک جلد فراهم آمد. در قرن هفتم کتاب "فقه اللغة" از یزدورد دانشمند اندلسی به منزله دایرة المعارف محسوب می شد.

اما وقتی نخستین دانشنامه ها از آغاز قرن شانزدهم انتشار یافت، سیر تحولات و تغییرات اساسی جهان نشانای شکل گرفت که جبران کاستی های گذشته نیز میسر شد. اما آنچه در عالم اسلامی به عنوان دانشنامه یا دایرة المعارف معروف است کتابهای مفید و جامعی از مهم ترین شخصیت های علمی، فلسفی است که هر یک به گونه ای سعی در اطلاع رسانی داشتند. اغلب این مجموعه ها توسط یک یا چند شخصیت فرهنگی تهیه و تدوین شده اند و شاید این نکته میزده اساسی دانشنامه های پیشین با دایره‌المعارف های امروزی است که بصورت جمعی آماده و منتشر می شوند.

دانشنامه علمای این سینا، احصاء العلوم فارابی، مفاتیح العلوم خوارزمی، تزهت نامه علامی و تاجع العلوم فخرالدین رازی در زمره این گروه از دانشنامه ها هستند. بنیاد دائره المعارف اسلامی، نهادی است غیر انتفاعی که هدف اصلی آن تدوین و نشر دانشنامه جهان اسلام است. این بنیاد در سال ۱۳۶۲ در تهران تأسیس شد و در حوزه مطالعات جهان اسلام و ایران فعالیت خود را آغاز کرد و به تدریج به یکی از کانونهای اصلی و معتبر دانشنامه نگاری در قلمرو جهان اسلام تبدیل شد. از همان سالهای آغازین به کوشش جمعی از زبده ترین استادان و پژوهشگران این نامه ها و ضوابط تالیف، ترجمه، ویرایش،

کتابشناسی و آماده سازی مقالات تدوین شد تا زمینه ی دستیابی به دایرةالمعارفی مرجع و معیار فراهم آید. بنیاد در کارنامه فعالیت های خود علاوه بر انتشار چندین جلد از دانشنامه جهان اسلام، تاکنون آثار دیگری هم داشته است. دکتر غلامعلی حداد عادل به عنوان مدیر عامل بنیاد دائره المعارف اسلامی بر کار این دانشنامه نظارت دارد.

دانشنامه جهان اسلام دایره‌المعارفی است درباره آموزه های دین اسلام و تمدن و فرهنگ ملل مسلمان از آغاز پیدایش اسلام تا زمان حاضر. مقالات این دانشنامه که به ترتیب الفبایی تنظیم و فعلا از حرف ب شروع شده است حوزه وسیعی از علوم و معارف اسلامی را در بر می گیرد و طی آن کوشش می شود اطلاعات دست اول در ابعاد گوناگون به شکل نظام مند در اختیار خواننده قرار گیرد. تاریخ، جغرافیا، اصطلاحات علوم قرآنی و حدیث، فقه، کلام، عرفان و فلسفه اسلامی، ادبیات و هنر، سیریه انبیا و اولیا و ائمه (علیهم السلام)، شرح حال و آرای مسیاری از مفسران، فقها، متکلمان، فیلسوفان، عارفان، مورخان و هنرمندان عالم اسلام از جمله مطالبی است که در این دانشنامه قابل دسترسی است.

مدیر روابط عمومی بنیاد دائره المعارف اسلامی در گفت و گو با کتاب هفته در خصوص انگیزه و ضرورت به وجود آمدن چنین دانشنامه ای توضیح داده: آغاز تدوین دانشنامه جهان اسلام به نخستین سالهای پس از پیروزی

انقلاب اسلامی ایران باز می گردد. هر چند در قرن اخیر موسسات دانشگاهی و خاورشناسان کوشش های مستمر و گسترده ای برای تالیف دایرة المعارف های دریاره اسلام صورت داده اند، اما نگرارش دایرة المعارف های به سبک جدید، که از آغاز به خواست و ابتکار مسلمانان و هدایت و درایت خود آنهاور به زبانهای رایج جهان اسلام تدوین و تالیف شده باشد، اقدامی ضروری و ارزشمند است. دایرة المعارف های که در مغرب زمین در خصوص گذشته و حال جهان اسلام تالیف می شوند، به طور طبیعی متأثر از طرز تفکری آنها از اسلام و فرهنگ و تمدن اسلامی است و تأثیر این طرز تفکری در گزینش و حذف و ابقای مدخل ها و کم و کیف مقالات انکارناپذیر است. «

مرغی صابری افزوده: با توجه به این نکته و در پاسخ به نیاز جامعه علمی فرهنگی ایرانی و غیرایرانی، و با در نظر گرفتن انتظاراتی که به دنبال انقلاب اسلامی ایران-

بزرگترین تحول فرهنگی و سیاسی جهان اسلام در عصر حاضر- در جهان نیست به ارانه معارف اسلامی و شناساندن زوایای فرهنگ و تمدن اسلامی و معرفی میراث گرانسنگ جهان اسلام به وجود آمده بود. بنیاد دایرة المعارف اسلامی در سال ۱۳۶۲ تأسیس شد و تدوین و نشر دانشنامه جهان اسلام را با نگرشی اسلامی و روشی علمی، درباره مباحث مختلف دین اسلام و تاریخ و تمدن و فرهنگ ملل مسلمان،

بنیاد دایرة المعارف اسلامی در سال ۱۳۶۲ تأسیس شد و تدوین و نشر دانشنامه جهان اسلام را با نگرشی اسلامی و روشی علمی، درباره مباحث مختلف دین اسلام و تاریخ و تمدن و فرهنگ ملل مسلمان خاصه ایران و زبان فارسی وجه همت خود قرار داد

موضوعاتی که در این دانشنامه آمده متنوع و مقالات مختلف مورد تحقیق و پژوهش قرار گرفته اند که از آن جمله می توان به مباحث جغرافیایی جهان اسلام، معرفی کتاب ها، اشخاص، دانشهای جهان اسلام، وقایع تاریخی و... اشاره کرد. صابری در خصوص معرفی کتاب اسلامی در این دایرة المعارف توضیح داده در مورد انتخاب کتابها، فقط مواردی معرفی می شود که در قدراول آند، مقصود از قدراول کتابهایی هستند که در میان کتابهای مشابه به دایلی فضل تقدم دارند، مثلا دهها سال بلکه چند قرن مورد توجه دانشمندان قرار گرفته و نقدها و شروح و حواشی بسیار بر آن نوشته شده است، یا در زمان طولانی در حوزه های آموزشی، کتاب درسی بوده است، یا قدیمی ترین کتاب فارسی در رشته ای خاص به شمار می رود، یا در انتقال علوم به حوزه اسلام و برعکس، در انتقال علوم از حوزه اسلام به نقاط دیگر مهمی داشته است. سایر کتابها و آثار علمی در ضمن حال پدید آوردن گان آنها درج خواهد شد.

بر اساس برنامه ریزیهای انجام شده پیش بینی می شود دانشنامه جهان اسلام تا سال ۱۴۰۰ شمسی در چهل جلد به پایان برسد. اینکه ده شماره منتشر شده است و در آینده مدخلهایی از میان این مجموعه انتخاب و به زبانهای غربی و انگلیسی ترجمه خواهد شد.

و انگلیسی ترجمه خواهد شد.

و انگلیسی ترجمه خواهد شد.

و انگلیسی ترجمه خواهد شد.

و انگلیسی ترجمه خواهد شد.

و انگلیسی ترجمه خواهد شد.

و انگلیسی ترجمه خواهد شد.

و انگلیسی ترجمه خواهد شد.

و انگلیسی ترجمه خواهد شد.

و انگلیسی ترجمه خواهد شد.

و انگلیسی ترجمه خواهد شد.

و انگلیسی ترجمه خواهد شد.

و انگلیسی ترجمه خواهد شد.

و انگلیسی ترجمه خواهد شد.

و انگلیسی ترجمه خواهد شد.

و انگلیسی ترجمه خواهد شد.

و انگلیسی ترجمه خواهد شد.

و انگلیسی ترجمه خواهد شد.

و انگلیسی ترجمه خواهد شد.

و انگلیسی ترجمه خواهد شد.

و انگلیسی ترجمه خواهد شد.

و انگلیسی ترجمه خواهد شد.

و انگلیسی ترجمه خواهد شد.

و انگلیسی ترجمه خواهد شد.

کتاب فرهنگ و تمدن اسلامی

روزنامه کتاب هفته
جمهوری اسلامی ایران

تولید شده در تهران ۱۳۸۵

۷

روزنامه کیهان هفتۀ فرهنگت کتاب جمهوری اسلامی ایران

روزنامه کیهان

روزنامه کیهان

روزنامه کیهان

روزنامه کیهان

روزنامه کیهان

روزنامه کیهان

روزنامه کیهان

روزنامه کیهان

روزنامه کیهان

روزنامه کیهان

روزنامه کیهان

روزنامه کیهان

روزنامه کیهان

روزنامه کیهان

روزنامه کیهان

روزنامه کیهان

روزنامه کیهان

روزنامه کیهان

روزنامه کیهان

روزنامه کیهان

روزنامه کیهان

روزنامه کیهان

روزنامه کیهان

روزنامه کیهان

روزنامه کیهان

روزنامه کیهان

روزنامه کیهان

روزنامه کیهان

روزنامه کیهان

روزنامه کیهان

روزنامه کیهان

روزنامه کیهان

روزنامه کیهان

روزنامه کیهان

روزنامه کیهان

روزنامه کیهان

روزنامه کیهان

روزنامه کیهان

روزنامه کیهان

روزنامه کیهان

روزنامه کیهان

روزنامه کیهان

روزنامه کیهان

روزنامه کیهان

روزنامه کیهان

روزنامه کیهان

روزنامه کیهان

روزنامه کیهان

روزنامه کیهان

روزنامه کیهان

روزنامه کیهان

روزنامه کیهان

روزنامه کیهان

روزنامه کیهان

روزنامه کیهان

روزنامه کیهان

روزنامه کیهان

روزنامه کیهان

روزنامه کیهان

روزنامه کیهان

روزنامه کیهان

روزنامه کیهان

روزنامه کیهان

روزنامه کیهان

روزنامه کیهان

روزنامه کیهان

روزنامه کیهان

روزنامه کیهان

روزنامه کیهان

روزنامه کیهان

روزنامه کیهان

روزنامه کیهان

روزنامه کیهان

روزنامه کیهان

روزنامه کیهان

روزنامه کیهان

روزنامه کیهان

روزنامه کیهان

روزنامه کیهان

روزنامه کیهان

پیام‌ناصح

در روز چنان که عادت خیرنگاران است چندین بار به سایت های مختلف سر می‌زنیم و تمام آن را به دنبال خیر و یا سوزه ای مناسب برای گزارش کنکاش می‌کنیم؛ از میان این سایت ها، پایگاه های اطلاع رسانی زیادی اعم از سایت و یا وبلاگ در زمینه مسایل دینی و علوم قرآنی یافت می‌شود اما در بین آن‌ها، دو خیرگزاری مهم وجود دارد که با گذشت چند سال از راه اندازی، توانسته نام خود را در بین طرفداران فضای اطلاع رسانی اینترنتی خصوصا در زمینه مذهبی جا بیندازد. به مناسبت دومین روز از هفته کتاب و توجه به فرهنگ و تمدن اسلامی و با در نظر گرفتن اهمیتی که این دو پایگاه در معرفی کتب مربوط به حوزه دین دارند به سراغ آن‌ها رفتیم تا با اهداف و شیوه کارشان آشنا شویم.

خیرگزاری قرآنی ایران (ایکتا) نخستین و تنها خیرگزاری تخصصی قرآن کریم در جهان اسلام است. تلاش این پایگاه تا کنون بر آن بوده است که اخبار و رویدادهای مختلف ایران و جهان در حوزه‌های مختلف همچون سیاسی، فرهنگی، هنری، ادبی، اجتماعی، فعالیتهای قرآنی، معرفی کتب و نویسندگان دینی، کودک و نوجوان و… را با رویکرد و محک قرآنی مورد بررسی و تحلیل قرار دهد.

این خیرگزاری در یازدهم ماه مبارک رمضان ۱۳۲۲ م‌قارن با بیستم آبان ماه ۱۳۸۲ تا این اهداف آغاز به کار کرده است؛ ترویج فرهنگ متعالی و انسان‌ساز قرآن کریم در بین اقشار مختلف جامعه، اطلاع رسانی روزآمد و جامع از فعالیت های قرآنی سراسر کشور و بین الملل، تولید، ثبت و انعکاس مطالب قرآنی در حوزه های مختلف، ترویج رویکرد همه جانبه به قرآن کریم در شئون و موضوعات مختلف علمی، هنری، فرهنگی، سیاسی، ادبی، اجتماعی و…، انعکاس فضای قرآنی حاکم بر جمهوری اسلامی ایران به دیگر ممالک اسلامی، ارتقای آگاهی‌های قرآنی اقشار مختلف جامعه، تبادل تجربیات و الگوهای موفق فعالیت‌ها و برنامه‌های قرآنی در سطح داخلی و خارجی و تولید جریان‌های فکری و فرهنگی در حوزه‌های مختلف یا محوریت قرآن کریم.

فعالیت های ایکتا در چند محور قابل تبیین و توضیح است: تولید روزانه اخبار و گفتگوهای مختلف در حوزه‌های متنوع سرویس های خیرگزاری، برگزاری نشست ها و میزگردهای تحلیلی و خبری یا حضور صاحب نظران، کارشناسان و مسئولان همچنین تدوین و انتشار نشریه خبری ایکتا به عنوان آریچه به صورت دورهتف نامه و پوشش خبری کامل و ویژه برای رویدادها و برنامه‌های خاص قرآنی و رسانه ای داخلی و بین‌المللی.

در سایت این خیرگزاری علاوه بر عناوین اخبار با قسمت های مختلفی مواجه می‌شویم؛ در بخش فعالیت های قرآنی هر

نگاهی به عملکرد دو خیرگزاری ایکتا و شبستان

دریچه های مجازی به سوی حقیقت مکتوب

روزبه اخبار مسابقات حفظ و قرائت قرآن و دیگر فعالیت های مرتبط در سراسر کشور پرداخته می‌شود. در قسمت «وبلاگ» به وبلاگ هانرم افزاها و دیگر وسایل تکنولوژی‌روز در خصوص مسایل دینی پرداخته می‌شود. سرویس سیاسی هر روز آخرین اخبار سیاسی ای که به نحوی به‌مذهب و دنیای اسلام مربوط می‌شود اعم از تحولات فلسطین، سخنان شخصیت‌های سیاسی واجیع به مسایل مذهبی و… را در بخش سیاسی قرار می‌دهند. در بخش اجتماعی این سایت شما شاهد آخرین اخبار مراسم‌های اجتماعی مذهبی از جمله همایش‌ها، نشست‌ها و مراسم مذهبی خواهید بود. اخبار شهرستان‌ها معمولا توسط خیرنگاران افتخاری تهیه

می‌شود که علاوه بر مشارکت بیش تر و جذاب‌تیروهای جوان و مستعد شهرستانی موجب گسترده‌گی و پوشش خبری بیش تر می‌شود. در بخش گزارش می توان مطالب و گزارش های خوادنی ای از مراسم و اتفاقات مهم مذهبی مشاهده کرد. قسمت هنریکی از جذاب‌ترین و پربیننده‌ترین صفحات این سایت است که در آن از آخرین تولیدات فیلم، نمایش، تئاتری، خوشنویسی که به مسایل مذهبی و معنوی پرداخته شده، خبرهایی یافت می‌شود همچنین گفت و گو با هنرمندان عرصه های مختلف هنری درباره نقش قرآن در بالندگی هنری از دیگر مطالب هر روزه این بخش است. در بخش ادب، به معرفی کتاب‌های ادبی با گرایش دینی، اخبار نمایشگاه‌های کتب قرآنی و مذهبی و رابطهٔ ادبیات و قرآن پرداخته می‌شود. در بخش اندیشه و علم چنان‌که از ناملش پیداست به مسایل فلسفی و معرفت‌شناسی دین به همراه اخبار همایش های دین‌پژوهی و کتب مربوطه توجه می‌گردد. در قسمت بین الملل مراسم مذهبی و آیین‌های مسلمانان دیگر کشورها همچنین اتفاقات سرزمین های اسلامی به صورت خبر یا گزارش در معرض دید بازدید کنندگان سایت قرار می‌گیرد. عکس در امر خبر نه تنها به جذابیت آن می‌افزاید بلکه گاه خود بخود منبع شرحی گویای اطلاعات فراوان است. گزارش‌های تصویری در بخش عکس حاصل تلاش عکاسان این خیرگزاری می‌دان این نکته است.

لازم به ذکر است خیرگزاری ایکتا دارای نمایندگی‌هایی در خوزستان، خراسان رضوی، آذربایجان غربی است که در تهیه خبر و گزارش این پایگاه را یاری می‌کنند.

شبستان

خیرگزاری شبستان یک خیرگزاری غیردولتی است که موضوع فعالیت خود را دین قرار داده است. دین در نگاه گردانندگان شبستان، اندیشه و نگرش، باورها و اعتقادات، ارزش‌ها و رفتار انسان‌هاست. باین بیان، شبستان در صدد نشر اندیشه‌های ناب دینی است که باور و اعتقاد مخاطبان را تقویت کند و هر چه بیشتر رفتار آنان را به مکتب نزدیک سازد. بنابراین به عنوان یک رسانه، نقد کوی‌ها و سستی‌ها، بیان شبهات و خرافات و مقابله با آنها را از وظایف خود می‌داند.

شبستان در صدد انعکاس دیدگاه‌ها و نظرات اندیشمندیانی است که دغدغه دین دارند و دوست دارند زیبایی‌های دین که مایه حیات است گسترش یابد و در این راه از اندیشمندان، هنرمندان و فرهیختگان کشور، اصحاب مسجد، روحانیت آگاه، مریدان و مدیران نظام جمهوری اسلامی یاری می‌گیرد. خیرگزاری شبستان نیز دارای قسمت‌های متنوعی است که هر کدام جلذیت‌های خود را دارد. در بخش قرآن‌ها، آخرین اخبار مربوط به قرآن در کشور و گزارش می‌شود. در قسمت معارف، همایش‌ها، مراسم، سخنان اندیشمندان و بزرگان سیاسی در خصوص مسایل روز که به نحوی به معنویات و مذهب مربوط می‌شود به صورت خبر و گزارش نقل می‌گردد.

در بخش «مسجد» برنامه‌های روزانه مسجد، جلسات جاری در مساجد، اخبار مربوط به معماری و… دیگر اخبار در معرض دید علاقه‌مندان قرار می‌گیرد همچنین در قسمت «مهدویت» سخنان و اخباری که به نحوی به امام زمان (عج) مربوط می‌شود اعم از سخنرانی، مراسم مذهبی و پژوهش‌های علمی مخصوص در زبدون خرافات و صیانت از اندیشه مهدویت پی گرفته می‌شود.

در بخش «اجتماعی» اخبار مهم اجتماعی خصوصا در حوزه دین مورد توجه قرار می‌گیرد. در قسمت فرهنگ و ادب» اخبار مربوط به کتاب، نشر، و آداب ازش و دیگر شاعنه‌های هنری از قبیل سینما و… ای‌انه می‌گردد. در بخش آیین‌المللی» اخبار مذهبی و سیاسی ای که در جهها به وقوع می‌پیوندد و تیرای کشور و یا دیگر سرزمین‌های اسلامی حائز اهمیتند، نحو شناسیه ای ارائه می‌شود. گزارش‌های تصویری در بخش عکس و مسایل مربوط به معرفی حوزه اطلاع‌رسانی مجازی از طریق وبلاگ‌های دینی» دنبال می‌گردد. از دیگر نکات قابل توجه خیرگزاری شبستان باید به بخش اخبار گویا اشاره کرد که با کلیک بر عنوان هر خبر در آن بخش خبر به صورت صوتی به سمع علاقه‌مندان خواهد رسید. شبستان در استان‌های مختلف خیرنگار دارد و هم‌اکنون اخبار بیش از ۱۶ استان را پوشش می‌دهد.

نگاهی به پدیده ترجمه‌های مکرر از یک اثر

مرد جنگی در بین سیاهی لشگرها

است.

صدها کتاب در سال به فارسی ترجمه می‌شود که گاه در میان آنان ترجمه‌های مکرر از یک کتاب به چشم می‌خورد. این موضوع ابعاد مختلفی دارد که دیدگاه‌ها و واکنش‌های متفاوتی نیز در پی دارد. اسدالله امرایی مترجم پرکار کشور در خصوص این عمل می‌گوید: «به نظر من ترجمه تکراری را همزمان یک‌اثر به خودی خود نمی‌تواند بدباشد. به بیان دیگر این امر می‌تواند انگیزه‌های مختلفی داشته باشد؛ اگر چه عموما کسی به بدی و خوبی اش فکر نمی‌کند و معمولاً روی آثاری این عمل انجام می‌گیرد که به دلایلی، شهرت و بازاری پیدا کرده و ترجمه آن احتمالا با استقبال مواجه می‌شود.»

هفته‌کتاب بهانه خوبی است تا بار دیگر به تمام حوزه‌های نشر توجه نشان دهیم و در برخی از آن‌ها ناملی دیوار داشته باشیم. بحث ترجمه از دید زبان‌ناگون از موارد حساس و قابل توجه محسوب می‌شود چرا که دروازه‌ای است به سوی علم، فرهنگ و هنر جهانی.

ترجمه در ایران دارای پیشینه‌ای طولانی است. به گواهی تاریخ، از پیش از اسلام در ایران بحث ترجمه‌گشوده شده بود. پس از اسلام با توجه به اهمیت برگرداندن کتب مذهبی از عربی به فارسی و همچنین کتب علمی دیگر مناطق که بر اثر فتوحات به دست آمده بود به عربی و فارسی رونق گرفت. در قرون گذشته با ورود صنعت چاپ، افزایش دانش عمومی، گسترش سواد، تعامل بیش تر مردم کشورها و نیازهای زمانه، به پدیده ترجمه رنگ و بوی دیگری داده

آثار ایرانی چقدر ترجمه می شوند؟

فرهنگ ایران در آینه ادبیات جهان

راجه فاضل

صحیح کردن در مورد اینکه ادبیات ایران در دنیا چه جایگاهی دارد و چقدر برای مخاطبان غیرایرانی شناخته شده است، کار ساده‌ای نیست و معیار دقیق و مطمئن برای آن در دست نداریم. اما روشن است که بسیاری جایگاه فعلی را قابل قبول نمی‌دانند و بر این باورند که راه درازی رو پیش است. ترجمه پلی است میان دو زبان که اگر مستحکم نباشد، جابجایی فرهنگ‌ها و آثاری کشورهایی مانند ایران را در پی خواهد داشت. به هر حال گام‌های اول برای قرار گرفتن در مسیر شناساندن فرهنگ ایران از طریق ادبیات به جهانیان برداشته شده است.

جزایر دور افتاده

احمد دهقان نویسنده کتاب اسفر به گرای ۲۷۰ درجه که سه ماه پیش با ترجمه بل اشتراک من، توسط انتشارات مزدا در آمریکا منتشر شد، ورود آثار ایرانی به سایر فرهنگ‌ها را نیازمند سازکارهای پیچیده و گسترده‌ای می‌داند که در کشور ما وجود نداشته یا به کار گرفته شده است. «نویسندگان دولت ... باید دست به دست هم بدهند و به جای اینکه مانند جزایر دورافتاده باشند، به هم نزدیک شوند، البته در سیمنا این اتفاق افتاده است، فیلم‌های ایرانی در جشنواره‌ها شرکت می‌کنند. نمایش داده می‌شوند، جوایزی دریافت می‌کنند و پس از ربع قرن تلاش به عنوان سینمای هویت دار و مستقل در جهان مطرح شده‌اند اما در ادبیات این اتفاق نیفتاده است.»

دهقان بخش مترجم و ناشر خارجی را در موفقیت آثار ترجمه شده بسیار مهم می‌داند و می‌گوید مترجمی که در کشور مقصد آثار را برای ترجمه انتخاب می‌کند، ذائقه مخاطب را مدنظر قرار داده است و نیاز مخاطب و امکان ارتباط فرهنگ‌ها را تشخیص داده است. هر وقت به این معیارها توجه شده، ترجمه موفق بوده است. هم‌چند به ناگهی این اتفاق افتاد و حرکت به این سمت آغاز شده است اما دهقان این حرکت را لاک‌پشتی می‌داند و چشم‌انداز آن را امیدوار کننده نمی‌داند. وی در اهمیت ترجمه آثار ایران را بسیار زیان‌ها ترکیه را مثال می‌زند، پیش از نیم قرن است که ترجمه آثار آنها به زبان‌های دیگر آغاز شده و موجب شده ادبیات این کشور در دنیا شناخته شده باشد.

همنوز زود است

حبیب احمدزاده که کتاب «مطرح با ماشین قیامت» را برای ترجمه به بل اشتراک من سپرده است، ترجمه آثار ایرانی به زبان‌های دیگر را راهی برای معرفی ادبیات ایران به سایر ملل می‌داند، این نویسنده تفاوت در مورد موفقیت ترجمه آثار را به آینده موقوف می‌کند و معتقد است باید منتظر تکس عمل مخاطبان باشیم، با این حال او شروع این حرکت را بهتر از حالت ایستایی گذشته می‌داند.

حرکت‌ها انفرادی است

اسدالله امیری، یکی از نکات مهم در امر ترجمه را آشنایی مترجم با زبان مقصد و مبدا و اشراف به ظرایف هر دو زبان می‌داند. وی در مورد چاپ آثار ایرانی توسط ناشر خارجی می‌گوید: ناشر خارجی بازار را می‌سنجد و با در نظر گرفتن درخواست بازار اقدام به چاپ کتاب می‌کند. آنها ریسک نمی‌کنند و بدون ارزیابی سرمایه‌شان را به خطر نمی‌اندازند.

بنابراین احتمال موفقیت‌شان بیشتر است. امیری که در مورد بسیاری از طرف‌ناشران برای معرفی مترجم مورد سئوالت قرار گرفته است با مجلات «فیکشن» و «مکتوبی» که نشریات دانشگاهی هستند همکاری و داستان‌های کوتاه ایرانی را به انگلیسی ترجمه می‌کند. وی وضعیت فعلی ترجمه آثار ایرانی را در حد مطلوب ارزیابی نمی‌کند و می‌گوید، بیشتر حرکت‌ها انفرادی و شخصی است و

یک هست ملی را می‌طلبد. در حال حاضر در داخل و خارج از کشور، ناشرانی پیدا می‌شوند یا مترجمانی علاقه‌مند که آثار ایرانی را ترجمه می‌کنند اما به شکل سازمان یافته نیست.»

ترجمه، بازآفرینی ادبی

سعید سعیدپور، کیفیت بیشتر آثار ترجمه شده را قابل قبول نمی‌داند و معتقد است که نمی‌شود همه کارها را تأیید کرد. او که ترجمه رابعیات خیام به زبان انگلیسی را در کارنامه دارد در مورد توانایی‌های یک مترجم ادبی می‌گوید: بیشتر این آثار ضعف ترجمه و تسلط به زبان و ادبیات انگلیسی به چشم می‌خورد. در صورتی که یک مترجم ادبی باید در حد یک نویسنده انگلیسی یا یک

ویراستار، با این زبان آشنا باشد. ترجمه شعرها معمولاً آنگقدر ضعیف بوده که در نمایشگاه‌هایی که در خارج از کشور برگزار می‌شود، مرجان، ناشران و نمایندگان کتابخانه‌ها این آثار را پس می‌زنند مگر ناشرانی که وارد هستند و شناخت کلی نسبت به ادبیات ایران دارند. سعیدپور که ترجمه غزل حافظ را به ناگهی به پایان رسانده، سهم قابل توجهی برای مترجم قائل است و بر این باور است که یک مترجم خوب باید در کنار انتقال معنا و سبک و رقص با کلمات، خلاقیت را لازمه این حرفه می‌داند؛ ترجمه ادبی پدیدآوردن متن ادبی است و در صورت داشتن خلاقیت می‌تواند همان حس زیبایی‌شناسی را که در اصل اثر وجود دارد به خواننده منتقل کند. بنابراین باید حس و وزن و بوی کلمات را بشناسد تا ترجمه اش همگ داشته باشد و روان و شیوا باشد. وی معتقد است انتشار ترجمه‌های ضعیف به جای کمک کردن به معرفی ادبیات ایران به سایر کشورها، به آن ضربه می‌زند بنابراین باید قلمروهایی که بر سر راه انتشار کتاب وجود دارد مدون تر باشد. این آشننگی و تابستانی موجب شده سعیدپور

نیز به آینده ترجمه آثار ایرانی چندان امیدوار نباشد. وی در کتابی با عنوان «فراسوی آسان نیز سرودی هست» نمونه‌هایی از حد سال شعر انگلیسی را به خوانندگان ایرانی معرفی کرده است که هفته آینده به بازار کتاب راه می‌یابد.

کام اول برای رسیدن به شرایط مطلوب

علی عبداللهی که ترجمه کتاب «عزیمتا تا امروز» به زبان آلمانی را در دست چاپ دارد، تلاش برای ترجمه آثار به زبان آلمانی را درخور ترجمه نمی‌داند. وی در اشاره به نمونه موفق کتاب «ایاد ما ما خواهد بود» ترجمه کورت شارف، می‌گوید: باید سازمان‌هایی تشکیل شود که شاعران و مترجمان زبده با هم کار کنند و با به‌اشنان خارجی پیشنهاد همکاری داده شود که به صورت اشتراکی کار کنند و به

فرهنگ ایرانی هم کمک شده باشد. وی معتقد است مترجمان ایرانی حتماً باید با شاعران آلمانی در ارتباط باشند و از نظرات آنها کمک بگیرند، خواننده خارجی برای انتخاب آثار ایرانی باید ریسک کند بنابراین اگر ترجمه‌های اول موفق باشند از آن لذت خواهند برد. در فریب‌سورت ادبیات ایران خیلی سخت برایشان جا می‌افتد. وی که با سایت *www.byteline.org* همکاری می‌کند و به معرفی شاعران ایرانی می‌پردازد، اقدام انجمن شاعران ایران برای چاپ آثار ایرانی به زبان‌های دیگر را کام اول برای رسیدن به شرایط مطلوب می‌داند و بر این باور است که شاعرانی که معرفی می‌شوند باید با صفاف و بی‌طرفی ناشران و مترجمان کمک می‌کند. وی حتی پیشنهادش را نیز تحت پوشش قرار می‌دهد. به اعتقاد او وجود چنین سازمان‌هایی کمک قابل توجهی به این عرصه خواهد کرد.

می‌کند می‌تواند روایت دیگری که به برداشت شخصی است ارائه دهد. در این زمان به نظر می‌رسد ترجمه مکرر جواز باشد. آنچنان که دیده می‌شود نسخه‌های متعددی از جگ و صلح به زبان انگلیسی ترجمه شده است اما متأسفانه در کشور ما این امر کم‌تر به خاطر سبایل فرهنگی رخ می‌دهد. پیش تر نگاه اقتصادی غالب است. مثلاً با نگاه به آثار ترجمه شده هری پای (که اگرچه شامکار نیست ولی لاقل متن بدی به محسوب نمی‌شود) می‌بینیم از تحیل سهایی لشکرهای ترجمه یک‌بمرد جنگی دیده نمی‌شود.

آلته در این بین باید علم وجود مکاتب حساب شده‌ای اطلاع رسانی را نیز اضافه کنیم چرا برخی از ترجمه‌های هم‌زمان به خاطر بی‌اطلاعی از کار همکاران صورت می‌گیرد اگرچه دعوسرت آگاهی نیز نمی‌توان موجب با داشتن دیگری از ترجمه کردن یک‌اثر شد؛ با انتظار کنار رفتن کسی به نفع نمی‌تواند دیگر را داشت خصوصاً اگر اثری حتی پر فروش باشد.

برخی پیشنه به معامله‌های بین المللی و پذیرفتن حق مؤلفه را اجازه کار می‌داند چرا که در این صورت امتیاز ترجمه یک‌اثر به یک ناشر را با مترجم فروخته می‌شود و این حق انحصاری موجب شود دیگر ناشران و مترجمان بتوانند به‌طور هم‌زمان به ترجمه و انتشار آن بپردازند که این خود جای بحث و مجالی دیگر می‌طلبد.

کتاب فرهنگ و تمدن اسلامی

روزنامه کتاب هفته

درهفته کتاب

جمهوری اسلامی ایران

تولفسیده به تاریخچه ۱۳۸۵

کتاب فرهنگ و تمدن اسلامی

روح‌دایه کتاب هفته

چهره‌ت کتاب

جمهوری اسلامی ایران

با حسین فتاحی درباره زندگینامه نویسی شهبدا

نگارش با کلماتی از متن زندگی

سایر محتوی

دشنام پنجم و **زندگینامه داستانی شهید بدالله کلهر** به **قلم حسین فتاحی** است که از سوی نشرشاهد چاپ و منتشر شده است. **حسین فتاحی** دربی تالیف این اثر از سوی **بنیاد حفظ آثار و ارزش‌های دفاع مقدس** مورد تجلیل قرار گرفت. حسین فتاحی نویسنده این اثر متولد ۱۳۲۶ یزد است و مدرک کارشناسی در رشته حسابداری دارد وی که در سه حوزه تالیف، ترجمه و بازنویسی آثار کلاسیک فعال است، در زمینه ادبیات پایداری نیز آثاری چون «دانش در عرمین» و «امیران جریره» را تألیف کرده که رمان‌هایی برای نوجوانان است. «هفت سال‌های جنگ» رمان دیگری است که از سوی انتشارات فدایی منتشر شده تاکنون شش بار تجدید چاپ شده است. از دیگر آثار او می‌توان «مدرسه انقلاب»، «کودک و نولان»، «سیر کوچولوی هشتم» و «نام برد و هرزه بازنویسی «قصه‌های شاهنامه» و «سنگ عیار» را وی هم‌اکنون ترجمه کتاب «قصه‌های مزرحه سپیده» را آماده چاپ دارد.

صرف کرده‌اید؟

تاکرمی کتم پیش از شش ماه طول کشیده باشد تا این متن آماده شود. یعنی از زمانی که تحقیق را شروع کردم و به جمع آوری اطلاعات پیرامون زندگی‌اش پرداختم، پیش از شش ماه زمان برد.
زندگینامه‌های زیادی در دهه اخیر به‌صورت داستانی نوشته و منتشر شده‌اند. ارزیابی شما از این دسته از آثار چیست؟ چه آثاری یا چه موفقه‌هایی موفق بوده‌اند؟

ببیند این‌گونه آثار ادبی هنوز در کشور ما تعریف نشده است و ما کادها و معیارهای مشخصی برای آثار موفق عرضه نشده است. به همین خاطر هر کس یا به سلیقه خودش و توانی و ذوق خودش دست به نوشتن زندگینامه‌های داستانی زده است. شاید برای چند سال اول این اشکال نداشته باشد ولی کسانی که تجربه بیشتری دارند، باید و باید و کارهای برجسته‌ای که در حوزه ادبیات جهان نوشته شده‌اند را استخراج کنند و برای داستان‌هایی که ما مایه‌های مشخص و بانوفه شده داریم هم این عناصر را تعریف نکنند، تا هم نویسنده بتواند و خودش را موفق بداند که آن اصول را رعایت کند و هم منتقدان بداند که با چه معیارهایی باید آثار را نقد کنند.

آقای فتاحی، از کتاب دشنام پنجم به‌گرمید زندگینامه کدام شهید دستمایه نوشتن این اثر داستانی قرار گرفت؟

این داستان را براساس زندگینامه شهید بدالله کلهر نوشتم. بدالله کلهر یکی از فرماندهان سپاه کرب بود که در عملیات کربلای پنج به درجه جبر شهادت نائل آمد. اینکه چه شد زندگینامه این شهید راستمایه نشان پنجم قرار دادم، موضوع از این قرار است که اینگونه آثار عموماً بنا به پیشنهاد نهادهای مسئول نوشته می‌شوند. زندگینامه شهید کلهر هم از سوی بنیاد شهید به من پیشنهاد شد که حالا یا به خاطر ادای دین یا به خاطر حقی که شهید در دفاع از کشور و دفاع از اسلام به گردن ما دارند، بفرستند. تکرم می‌گفت هدفش این بود که در زمینه انتشار اینگونه آثار این باشد که مردم جامعه و مسل جوان را با شخصیت‌هایی که با اینار جهان باعث سربلندی ما بودند آشنا کند.

برای نوشتن دشنام پنجم چه برنامه‌هایی را در دستور کار قرار داده‌اید؟

قبل از هر چیز سعی کردم با شخصیت این شهید با روحیات و اخلاقیاتش آشنا شوم به همین منظور با خانواده و بسیاری از دوستان و گروهی از همسنگران او ارتباط گرفتم و باکی صحبت‌هایشان ساعت‌ها شنیدم، تا حدی که از لفظه عطف‌ها و فراز و فرودهای زندگی‌اش شناخت کاملی پیدا کردم. چون ابتدا این مواد خام را گردآوری کردم، پیروشن تمام و بعد به‌صورت یک طرح داستانی آن را نوشتم. یک پیرنگ داستانی خلق کردم بعد آن داستان زندگی‌اش را از لحظه شهادت تا امری که همسنگران او به خانواده‌اش می‌دهند دنبال کردم. یعنی یکی از دوستان او که در لحظه شهادت در کنارش بود و شاهد شهادتش بود، لحظه‌ای که این خبر به خانواده شهید داده می‌شود، داستان زندگی این شهید توسط همین راوی، روایت می‌شود. محل داستان زندگی شهید از همان لحظه شروع می‌شود و کسانی که در این مسیر از واقعه باخبر می‌شوند و خبر را می‌شنوند در ذهن خود به گذشته بازمی‌گردند و تمام خاطرات خود با این شهید را مرور می‌کنند و نکته نادر این است که تمام آنچه می‌شود از زمان شروع طرح تا آماده شدن متن نهایی داستان چقدر وقت

شما برای نوشتن چنین اثری چقدر به واقعیت‌های زندگی شخصیت اثر وفادار مانده‌اید؟ چقدر از تخیل بهره گرفته‌اید تا اثر داستانی تر بشود؟

مشکل نوشتن اینگونه آثار همین است که نویسنده هم باید به واقعیت‌های زندگی آن شخصیت وفادار باشد چون دوستان آن شخصیت خانواده‌اش و همه کسانی که او را نزدیک می‌شناسند توقع دارند، اثری که نوشته می‌شود مطابق با واقعیت‌های زندگی آن شخص باشد و سرسوزنی هم با واقعیت‌هایی که در ذهن از آن شخصیت دارند معارفت نداشته باشد. در چنین شرایطی نویسنده مجبور است از طرفی واقعیت‌ها و جزئیات واقعی زندگی او را روایت کند و از یک طرف داستان هنری و جذاب بسازد. شما خودتان بهتر می‌دانید که این دو مقوله یا یکدیگر در تضاد هستند. یعنی داستان گونه‌ای ادبی (آثار) است که کلاً با تخیل همراه است. ولی در نگارش زندگینامه‌های داستانی امروز، تخیل

عده ای از نویسندگان به سراغ نوشتن این گونه ادبی نیامدند و وارد این حیطه نشدند

هشوز برگردن آنها هست

جایگاه بسیار اندکی دارد و نقش خاشنه ای را بازی می کند به همین خاطر نویسنده بر سر دودمانی می ماند. اگر بخواهد پیرنگی ایجاد کند باید هنرمندانه و خجلی قبی باشد و او جوانی و فریحات در داستانش استفاده کند. به طوری که به واقعیت‌های زندگی در آن شخصیت لطمه نخورد. به خاطر همین آثاری که در این حوزه نگرفته اند. چون نوشتن با چنین محدودیتی ساده و آسان به نظر نمی‌رسد. به نظر من زندگینامه داستانی نوشتن، خیلی مشکل تر از یک داستان ادبی و معمولی است که هیچ قید و بند از پیش تعیین شده ای نویسنده را در تنگنای آن نمی‌دهد. در نتیجه نوشتن زندگینامه‌های داستانی بسیار مشکل است. هم اصول و معیار تعریف شده‌ای نداریم هم اینکه نویسنده درگیر تعداد است. **شما برای نوشتن دشنام پنجم تا چه حد مجاز به بهره گرفتن از تخیل بوده‌اید؟**

من همان پیرنگی که ابتدا انتخابم، برگرفته از تخیل بود. یعنی من یک پیرنگ فرضی را درست کردم که به هیچ وجه لطمه ای به زندگی واقعی شخصیت اثرم نمی‌زند و هیچ خدشه ای به واقعیت‌های تاریخی وارد نمی‌کند. اما مشکل روایت ظوری انتخاب شده که یک نوع تعلق جذاب ایجاد کرده است تا مخاطب را به مطالعه داستان علاقه مند کند. یعنی یک نفر می‌خواهد خبر شهادت دوست و همسنگرش را به خانواده او برساند که این موضوع را بشن خجلی سخت است و دنبال راه‌هایی می‌گردد و به دنبال کمک‌هایی است که در طول این مسیر از کنار معترف نشود. خود این پیرنگ سبب شده که دشنام پنجم شکل داستانی بسیار قوی پیدا کند. عناصری که در داستان وجود دارند زندگینامه را از وضعیت خشک و مستندگونه نجات می‌دهد.

تکرم می‌گفت تمام هنر نویسنده در اینگونه موارد باید این باشد که شکل روایت اقتدر تازه و بدیع انتخاب شود تا...

همین طور است. دقیقاً کردن کردن شکل تازه و روایت یک نوع هنر است. اگر نویسنده بتواند به آن شکل آن هنر روایت برسد، در کارش موفق است و اگر نتواند یا یک روایت خشک و بی روح برآمده می‌شود که نمی‌تواند خواننده را مجاب کند. مناسفه اغلب آثار همین گونه است.

آثار همین کینه آثاری که در دهه اخیر با چنین رویکردی نوشته شده‌اند، چقدر موفق بوده‌اند؟

البته من موفق جداسازی ادبیات از حیث موضوعی نیستم. من ترجیح می‌دهم ادبیات جنگ به طور کلی در دل ادبیات ناب ببینم شود. اینکه ما اسم بگذاریم و این‌گونه ادبیات را از ادبیات به طور عام جدا کنیم، به نفع این ادبی نخواهد بود. در کشورهای دیگر هم چنین کاری شده است. مثلا جنگ و صلحه و ترسوتی یک کار به تمام فعالیت‌ها جنگ است. ولی به عنوان

یکی از رمان‌های معروف و شایعش دنیا خواندم می‌شود. کنس پیدا کرده‌اند. یا دیگر از نوع‌های ترسوتی و همان‌گونه بیوز اثر روزه مارتن دوکارز میحاجان خواندم می‌شوند. به عنوان شاهکارهای ادبیات جهان به زبان‌های مختلف ترجمه می‌شوند ولی کنس آنها را جدا نمی‌کند. به عنوان آثار جنگی، اما ادبیات داستانی را از هم جدا کنیم و این جدا کردن سبب شد که خود به خود هم نوع و مخاطبان بالا برود و تکرم می‌گفت باید با یک اثر صمیمی و غریب و فوق‌العاده رومعه داشته‌م. من از هر زاویه ای که نگاه می‌کنم، تقسیم‌بندی‌های به ادبیات جنگ و ادبیات غیرجنگ به نفع این گونه ای می‌شود و اصرار بر این امر نداشته‌است. **توسندگان ما از ادبیات جنگ با ادبیات مقاومت در جهان چه نظریاتی گرفته‌اند؟ آیا نوشته‌اند آثاری خلق کنند که به آن مولفه با تویک باشد؟**

از نویسندگان ما آلهایی که سابقه‌ای در قبل از انقلاب داشته‌به سراغ نوشتن این گونه ای نمی‌مانند و وارد این حیطه نشدند. به نظر من این فن هنوز گردن آنها هست. آنها که نوشتن را بعد از انقلاب آغاز کردند. چون نوشتن را تازه شروع کرده بودند. آثاری که در زمینه دفاع مقدس نوشته‌اند از قبل آثارشان ضعیف تر نیست. آقای بایرایی، آقای غفاریزادگان، آقای دهقان و مجید قنصری کسانی بودند که هم آثاری با موضوع دفاع مقدس نوشته‌اند و هم آثاری در زمینه مسائل اجتماعی. این عده از نویسندگان به همراه برخی دیگر از نویسندگان آثاری که در زمینه دفاع مقدس نوشته‌اند و منتشر کرده‌اند. ضعف تر از دیگر آثارشان نیست. آقای بایرامی بهترین اثرش «قبل معلق» است که با موضوع دفاع مقدس نوشته شده است. به هر حال نویسندگانی که بعد از انقلاب نوشتن را شروع کردند، بهترین آثارشان همین آثاری

است که در زمینه دفاع مقدس نوشته‌اند. نویسنده‌گان پیش از انقلاب هم که وارث این مکتب شده‌اند، به نظر من بضاعت نویسندگان بعد از انقلاب همین چوپی بود که امروز هست. هدایای آن نویسندگان هم وارث ادبیات دفاع‌مقدس نشدند یعنی نگاهشان بیست به جنگ نگاه انتقادی بود و بدون اینکه ارزیابی درستی از جنگ عراق علیه ایران داشته باشند در باره آن سخن می گفتند.

در ادبیات جهان، رمان‌های موفق و مشهوری داریم که بر اساس زندگی‌نامه چهره‌ها و شخصیت‌های مشهور تاریخ نوشته شده‌اند. مثلا مارکز زندگی‌نامه برولیو را می‌نویسد که نظرات های زایدی یا پولیوار در تاریخ دارد یا زندگی‌نامه جان ریذ که سال گذشته به زبان فارسی منتشر شد یا ترجمه آقای مرخصی کلانریان.

من تصور می‌کنم آن فرهنگی که در اروپا و آمریکای لاتین حاکم است، با فرهنگ جامعه ما مغایرت دارد. در آنجا سابقه‌ای پانصد ساله در رمان‌نویسی وجود دارد اما در اینجا زندگی‌نامه‌هایی که برای چهره‌های مطرح و شخصیت‌های بزرگ نوشته می‌شود به خاطر پیش‌گیری‌های برخی از سفارش‌دهندگان یا نوع نگاه برخی از اطرافیان، انتظار دارد زندگی‌نامه صرفاً فاخری و روایت وقایع و رویدادهای واقعی و روزمره زندگی آن شخصیت باشد. مشکل اینجاست، معاطان عام هم که شناخت درستی از مسائل ندارد، حتی را به سفارش‌دهندگان می‌دهند نه به نویسنده. حتی مواردی اتفاق افتاده که نویسنده سعی دارد فراتر از چارچوب‌های تعیین شده، حرکت کند مثلاً هنری تریو به اثرش بعدها ادایان اینکارها مورد موافقت قرار نگرفت و نویسنده ناگزیر شد اثرش را به دلخواه دیگران تغییر بدهد و کیشش را پایین بیاورد. وضعیت به گونه‌ای است که برخی معاطان هم سرسوزنی آزادی عمل و اندکی جابجایی نخل نویسنده قائل نیستند. مسئولان و متولیان اگر می‌خواهند کاری بکنند ابتدا باید این پیش‌بینی و نگارش اصلاح کنند تا نویسنده بتواند با فراغ‌بال کارش را بکند و آثار شاخص به جامعه عرضه کند. ما در مورد نوشتن زندگی‌نامه داستانی بزرگان دین هم چنین مشکلی را داریم. برای نوشتن زندگی‌نامه داستانی پیامبران و ائمه معصومین(ع) یا چنین مشکلی موجب حساسیت تصور برای است که ما نویسنده‌گان موفق تاریخ حرفه را به صورت تکامل‌مستقل بدون دخالت نخلی روایت کنیم. به خاطر همین در این چند قرن ما هنوز نتوانسته‌ایم یک متن ادبی شکل و زیبا از زندگی بزرگان دینی بنویسیم که جهانیان را حیرت زده کند. **دو بین آثاری که با موضوع خلق خلق کرده‌اید، کدام یک به لحاظ جذب مخاطب موفق‌تر بودند؟**

در رمان من که برای نوجوانان نوشته شد، یعنی «آتش در خرم» و «سیران جزیره» که در زمینه جنگ و دفاع‌مقدس‌اند، با استقبال خوبی روبرو شده شد و در سال ۹۷ رمان «آتش در خرم» جزیره کتاب سال وزارت ارشاد اردو، «سیران جزیره» هم در قافه ادومه رمان‌آتش در خرم، است اما به صورت مستقل هم قابل مطالعه است و از کمالی ارزیابی می‌شود.

به نظر شما برای نوشتن در زمینه ادبیات دفاع مقدس آیا نویسنده الزاماً باید تجربه دست اولی از جبهه و جنگ داشته باشد؟ اگر نویسنده‌ای این تجربه نداشته باشد خیلی بهتر است، ولی اگر نویسنده‌ای مثل من تجربه مستقیم از جبهه و جنگ نداشته می‌تواند در حوزه ادبیات دفاع مقدس کار کند. شخصاً برای نوشتن رمان جنگ مدتی به مناطق سوئنگرد و اطراف سقر کرم و محیط و فضای آنجا از نزدیک دیدم بعد رمانم را نوشتم. نویسنده اگر مسئولان را خوب به‌سنت و پیش‌زمینه‌ی داشته باشد و مطالعات خوبی از آنچه گذشته داشته باشد، می‌تواند حتی سالها بعد زمانی بنویسد که افراد حاضر در آن رویداد زبان به تحسین بکشایند.

رمان «هشتم سال‌های جنگ» چگونه نوشته شد؟

این رمان حوادث قبل از جنگ تحمیلی را روایت می‌کند؛ یعنی روایت حوادث و اتفاقاتی که در کردستان شاهد آن بودیم. این کتاب بیشتر زندگی‌نامه‌چهارگانه‌ی «بازگو می‌کند که به تبت عمران و سازندگی به گرم‌دشت رفته بودند و حوبه خود درگیر جو و قطعی می‌شدند که در آنجا وجود داشت. این کتاب، به لحاظ جذب مخاطب اثری موفق ارزیابی می‌شود چرا که تاکنون شش بار تجدید چاپ شده، آشناسه بسیاری از کتاب‌ها به دلیل ترویج نامناسب که همچنان در عصر حاضر سستی باقی‌مانده به دست مخاطبان در شهرستان‌ها و روستاها نمی‌رسد. به همین خاطر طریقتی بالقو، کتابخوانی در جامعه این نیست که اعلام می‌شود. کتاب‌گان کتاب‌ها اگر ترویج مناسبی باشد چندین برابر خواهد شد.

به نظر شما جایزهی که نهادهای دولتی بخش خصوصی طی چند سال اخیر به نویسندگان و آثار برتر می‌دهند، تأثیری در نویسندگان و مخاطبان به شما می‌گذارد؟

منظرم این جایزهی غیرسیاستمدارانه‌ی خبری‌ها نیست که می‌تواند به یک نویسنده هدایا آن است که اثرش را به دست مخاطبان واقعی برساند. این مشکل مشابهت‌هاست همچنان لایحالی باقی مانده است. ما در گروه کودک و نوجوان پیش از پنج میلیون مخاطب اما شامل‌گرم کتاب کودک و نوجوان چندین است؛ به هر حال تفریک جلد کتاب هم نمی‌رسد. واقعیت این است که جایزهی هم که داده می‌شود آنقدر نیست که در زندگی نویسنده تأثیر بگذارد و نویسنده فراغ از دغدغه معیشت و مباحث روزمره تمام وقتش را صرف نوشتن کند. اگر مشکل ترویج کتاب را حل کند بهترین جزیره به نویسنده است.

نگاه محمدرضا عبدالملکیان به انتخاب کتاب سال شعر جوان

۳ سال زحمت نتیجه می‌دهد

چشم‌ها را باید بست/جور دیگر باید دید، جور بوی دیگر دیدن، دیدن، نیاز است جنون و جسارت هنرمند از قوه به فعل بدل شود. جنون و جسارتی که عمدتاً با سرشت جوانی در هم آمیخته است و اگر کارنامه شعری شاعران بزرگ معاصر، به نگاهی دیگر دیده شود، به گویایی روشن می‌شود که بسیاری از شعرهای شاخص این شاعران، محصول بیست و چند سالگی تا سی و چند سالگی آنان است. به همین سبب اگر چشمه و سرچشمه‌ای است، باید در بین شاعران جوانی جست‌وجو شود که در محدوده همین سن و سال‌ها به انتشار مجموعه شعرهای خویش همت گماشته‌اند. شناخت این استعدادها و قدرشناسی از آنان زمینه‌ساز شور و رغبت بیشتر برای خلق شعرهای شیوایی و بهتر خواهد بود. شاعران جوان به شکوفه می‌نیشند و برگ و بار و حاصل، میوه‌های خوش طعم و خوش عطری است که باغشاعر را پرپرازتر و پررونق‌تر می‌کنند و برگ‌هایی معطر به دفتر تاریخ شعر و ادب و فرهنگ این سرزمین افزوده می‌شود. طرح انتخاب کتاب سال شعر جوان، بر مبنای همین نگاه و همین باور رقم خورده است.

این مطلب، اشاره محمدرضا عبدالملکیان مدیرعامل دفتر شعر جوان است در مقدمه طرحی با همین نام که به گفته خودش، دو سه سالی در پی ساماندهی آن بوده، تا بالاخره در اوایل سال ۹۳ طرح را می‌نویسد و پس از بررسی و تأیید هیات مدیره دفتر، از او انتظار گذشته، مقدمات اجرایی آن در دستور کار قرار می‌گیرد. رخدادهای شکل گرفته این طرح از آن روز تا امروز که واپسین زوراهای داوری کتاب‌ها در مرحله نهایی سپری می‌شود و تا فردا که برگزیدگان را به سکوی انتخاب و صحنه تقدیر فرامی‌خوانند، عبدالملکیان در ادامه این یادداشت آورده:

در اجرای این طرح، قدمد آن بود که فراغ از مسئولیت اجرایی باشم. برای مدیریت اجرایی طرح، پیشنهاد این عزیز و آن ملیز و دیگر آشنایان شایسته، که تجربه کار را در کارنامه داشتند، همه و همه به سرانجام نرسید و رسید آنچه را که نمی‌خواستم-حداقل برای این طرح به دلایلی- اما بالاخره دیری این جشنواره به عهده‌ام سپرده شد. چاره‌ای نبود.

برای انجام تکلیف، زدید را کنار گذاشتم. فراخوان طرح در سه روزنامه و چند هفته‌نامه و ماهنامه چاپ شد، از طریق رسانه‌های دیگر و نهادهای ارگان‌ها و مجامع فرهنگی-ادبی و همچنین در طول برگزاری نمایشگاه بین‌المللی کتاب تهران فرم فراخوان یا خبر اجرایی طرح منتشر شد. به تدریج کتاب‌ها به دبیرخانه رسید و تا روزهای داوری مرحله نخست، رقم آثار، به حدود ۲۰۰ کتاب بالغ شد.

خانه شعر بنیاد نویسندگان و هنرمندان سازمان فرهنگی هنری شهرداری تهران، با پیش‌نهادهی به یاری آمدن تانین طرح را به صورت مشترک با دفتر شعر جوان اجرا کرد. شعری سیاست‌گذاری طرح با حضور نمایندگان شعر آقایان عبدالجبار کائلی و صادق کرمانی و نمایندگان دفتر شعر جوان آقایان ساعدآقباری و محمدرضا عبدالملکیان تشکیل شد. شاعر و همکار دفتر شعر جوان خاتم فاطمه سالاروند نیز که از آغاز در اجرای طرح همکاری کرده بود به عنوان مسئول دبیرخانه انتخاب شد.

برای نخستین دوره و به منظور آغاز بهتر و پرپرازتر، قرار شد که انتخاب آثار، از بین کتاب‌های منتشر شده در سال‌های ۹۳ و ۹۴ صورت پذیرد. سقف سنی ۳۰ سال برای شاعر در سال انتشار کتاب و چاپ اول بودن اثر، از دیگر شرایط برای شرکت‌کنندگان بود و روشن است که اثر می‌بایست مجموعه‌ای مستقل از شعرهای یک شاعر باشد و شعر نیز به زبان و خط فارسی و شاعر هم همین سببی، یعنی ایرانی.

طرح، بخش اصلی دارد، یعنی همان که ویژگی‌های آن به اشاره آمد و یک بخش جنبی که به معنای روشن‌تر، چند شاخه می‌شود و اجزای آن شاخه‌ها در کنار سر شاخه یا بخش اصلی، به دوره‌های بعد سپرده شده است. از جمله

کتاب‌های مشتمل بر آثار ترجمه شده از شاعران جوان فارسی زبان و دیگر زبان‌ها و عکس همین معما، همچنین کتاب‌هایی که به جای آثار یک شاعر، گزیده شعرهای چند شاعر را شامل می‌شود، افزون بر اینها کتاب‌هایی در زمینه نقد و بررسی شعر شاعران جوان ...

از میان نزدیک به ۲۰۰ کتابی که به دبیرخانه رسیده بود، دبیرسی مقدمه‌ای معلوم شد که بیست و چند کتاب دارای شرایط لازم نیستند، این کتاب‌ها قبل از داوری مرحله اول، کنار گذاشته شدند و سپس کار بررسی و داوری بقیه کتاب‌ها آغاز شد. از این مرحله ۲۵ کتاب به مرحله دوم رسید. بررسی مرحله دوم و رای داوران، بر قلمب ۱۶ اثر برای داوری در

مرحله نهایی صحنه گذاشت.

۲۶ کتابی که توفیق ورود به مرحله نهایی را یافته‌اند (به

ترتیب حروف الفبا) عبارت‌اند از:

۱- آغوش من گروه می‌زاید اسرار/اسامیک نقاش خورشید

(مسقط)

۲- آخرین انسان/محمد معقاری افراک

۳- تمام زبان‌های دنیا خواب می‌بینم/اشتم آذر نالت

۴- تصویر برک است/شهره شجعی اسخن گستر

۵- جن‌های تاریخی/عبدالهادی آقو

۶- حبسیه‌های یک ماهی که دل به دریا زد/علیرضا بدیع/

نی نگار (شهد)

۷- رنگ‌های رفتی دنیا/گروس عبدالملکیان/آهنگ

دیگر

۸- روایت‌های آبی از کسی شاید شبیه من/احسان

مهندی/آروچ

۹- زینایی ام را پشت در می‌گذرم/آیدا عمیدی/آهنگ

دیگر

۱۰- قطار روم-عمران ناصر/حامدی/ادفتر شعر جوان

۱۱- کشور دلو/پسی/امیرجواد پوسنی/ادستان سرا

۱۲- گربه‌های امیر/طیوفی/فاضل نظری/ادفتر شعر جوان

۱۳- مرده‌های حرفه‌ای/علی محمد/موبد/هزاره

قنوس

۱۴- نقل‌های کوچک رنگی/اراضیه بهرامی/ادفتر شعر

جوان

۱۵- نیمی از صورت را عاقل/حسین کشریکی/افراک

۱۶- وقتی هر عابر یک ایستگاه باشد/بهرام رحیمی/

صعدیه

اجرای این طرح در سنده هفته کتاب به عنوان یکی از برنامه‌های ویژه به تصویب رسید و در برنامه‌ها منظور شد.

مراسم اختتامیه طرح و معرفی کتاب‌های برگزیده در روز دوشنبه ۱۹ آبان ۹۵ ساعت ۱۶:۳۰ حضور اصحاب

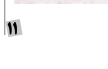
قلم، مسئولان فرهنگی، شاعران جوان، هنرمندان و

علاقه‌مندان در خانه هنرمندان ایران برگزار خواهد شد در

همین جایز همه دوستداران شعر جوان، برای شرکت در این

مراسم دعوت می‌کنیم و حضور یکایک آنان را ارجح می‌نمیم

و سپس می‌گوییم.

نظراتش را با او درمیان بگذارد، شاید نتیجه‌ای بهتر حاصل شود.

با توجه به تفه‌دماهی که بر چهارده کتاب در حوزه دفاع‌مقدس نوشته‌اید و در کتاب «جنگی داشتیم،داستانی داشتیم» چاپ شده است، ارزیابی کلی شمااز ادبیات دفاع‌مقدس چیست؟ در چه جایگاهی قرارداریم؟

من فکر می‌کنم ادبیات دفاع‌مقدس همانندنورآدی بود که خیلی زودموت‌لذ شد.انقلاب ماازبه پیروزی رسیده بود که ما هنوز ادبیات انقلاب اسلامی را تجربه نکرده بودیم که وارد ادبیات دفاع‌مقدس شدیم.در واقع ادبیات دفاع‌مقدس سبب شد که ادبیات انقلاب اسلامی با بگردد و رشد کند. خیلی سریع یا شروع جنگ ادبیات دفاع‌مقدس، ادبیات انقلاب راحت‌تاثیر قرار داد و نهاده‌وارگان‌هاونویسندگان و شاعران تلاش کردند به سرعت آثارشان را در این حوزه عرضه کنند، به همین دلیل در مرحله ابتدایی آثار شاخصی خلق نشدو هم آثاری که منتشر می‌شد ضعیف بود.افط به شدت شعاری بود.البته ادبیات شعاری هم در آن مقطع لازم بود تا روحیه حماسی را در میان رزمندگان و درین مخاطبان تقویت کند. ادبیات دفاع‌مقدس با این نیت نویسندگان در آن مرحله خلق می‌شد که در پشت جبهه، در جبهه و در سبک فضا را برای پشتیبانی از رزمندگان آماده کند.به نوعی ادبیات پشتیبان بود و می‌بایست ادیبانی تولید می‌شد که این وظیفه را به نحو احسن به عهده بگیرند اما در عمل برخی از آثار شتابزده و سطحی سبب شد.پیش مخاطب نسبت به ادبیات دفاع‌مقدس مخدوش شود. در واقع این دسته او آثار سبب مخاطب‌گریزی شد. با تمام این اوصاف من معتقدم تا زمانی که حمایت موثر و قوی پشت ادبیات دفاع‌مقدس شکل نگردد، آثار بزرگ هم خلق نخواهد شد.دیک جریان ریشه‌دار در زمینه ادبیات شکل نمی‌گیرد تا تبدیل به درختانی تنومند شوند.

مقایسه من کنم من که زندگینامه جبهه‌های سرشناسی چون شیخ بهایی و امام محمد خراسانی خواجهنصیرطوسی را کار کرده‌ام می‌بینم چه تعدادشاعر و نویسنده و دانشمند و خطاط و هنرمند داشتیم، افراد مطرخی که در آن دوره ظهور کردند.صلا قابل شمارش نیستند. در آن زمان جبهه‌های مثل شیخ‌بهایی و میرداماد و ملاصدرا بودند و اگر این چند جبهه شاخص را کنار بگذاریم باقی‌بوهی از نویسندگان و شاعران رویه‌رو می‌شود که تاثیر خندانی در حوزه کاری خود نداشتند. حالا این نوع نگاه در گوشه و کنار وجود ندارد که ایران دیگر نه مهد شاعران بزرگ است و نه مهد ادبیات شاخص، در حالی که هنوز هم هستند جبهه‌های که می‌توانند قلم‌کنند و در حوزه‌های گوناگون ادبیات تحول آفرین باشند. فقط نویسندگان و شاعران نسل امروز احتیاج به تشکیل‌های با برنامه و حمایت‌های معنوی و موثر دارند تا نبوغشان شکوفا شود.سرمایه‌هایی که در حوزه ادبیات دفاع‌مقدس پرورش یافتند و در همان دوران آثار خوبی هم خلق کرده بودند.امروز به دلیل عدم حمایت‌متولیان امر به جبهه ادبیات دفاع‌مقدس پیوسته و آثار ضدجنگ می‌نویسند.روی برخی از نویسندگان همه اول انقلاب سرمایه‌گذاری شد که بعدها وقتی به شهرت رسیدند و نامشان در مطبوعات مطرح شد، به اردوگاه مخالفان جنگ پیوستند. آن سرمایه‌گذاری‌ها منجر به این شد که ما بگیریم حداقل ده رمان برجسته و قابل عرضه در سطح جهانی خلق شد.است. البته نباید با نگاهی منفی کل مسائل را ارزیابی کرد و نتیجه این حمایت‌ها را بی‌تاثیر دانست. در هر صورت آثار خوبی هم خلق شدند.آثاری که به نویسندگان‌شان می‌شودانتفاع نکرد.

در یک ارزیابی کلی ادبیات دفاع‌مقدس توانست آشر عظیمی از نویسندگان امروز را جذب کند و آثاری نوشته شد که می‌توان روی آنها انگشت گذاشت. حداقل این است که در دهه دوم انقلاب، ادبیات دفاع‌مقدس سیرتزولی نداشت، بلکه رو به تعالی و پیشرفت دارد و می‌توان همچنان امیدوار بود که آثار شاخص و شاهکارهای این حوزه در راه باشد.من فکر می‌کنم ادبیات دفاع‌مقدس می‌توانست در این جایگاه که امروز قرار دارد، جایگاه رفیع‌تری پیدا کند.

آیا توانسته‌اید از آثار حوزه ادبیات مقاومت که در جهان خلق شده‌اند، بهره‌ای لازم را ببرید؟ آثاری مثل جنگ و صلح، خانواده نیو و دن آرام این آثار، جزو آن دسته از آثاری بودند که در میان همه ملت‌ها با استقبال روبه‌رو شدند.

به اعتقاد من نویسندگان ما نتوانستند به چنین موقعیت ممتازی دست پیدا کنند.یکی از معضلاتی که در زمینه ادبیات داریم این است که اغلب نویسندگان ما مطالعه مداوم و عمیق ندارند. شما میزان مطالعه نویسندگان ما را با میزان مطالعه همان نویسندگان بزرگ جهان مقایسه کنید.آنها چقدر مطالعه می‌کردند. و چه آثاری می‌خواندند. نویسندگان ما چقدر مطالعه می‌کنند و چه آثاری می‌خوانند؟ برخی از این نویسندگان اصلاً مطالعه نمی‌کنند، حتی آثاری که در حوزه رمان و داستان نوشته یا ترجمه می‌شوند را نمی‌خوانند. پیش از خواندن و مطالعه، تمایل زیادی به نوشتن دارند. در حالی که نویسنده باید در همه حوزه‌های علوم انسانی از روش‌شناسی و جامعه‌شناسی گرفته تا تاریخ، عرفان و مطالعات دینی حداقل اطلاعات را داشته باشد. هر چه اطلاعات نویسنده بیشتر باشد، آثار عمیق‌تر و بزرگ‌تر و مهم‌تری خلق می‌کند. نمی‌توان بدون اینکه سرمایه‌گذاری کنیم، وقت بگذاریم و

ساختمان عظیم‌تری می‌سازد. هر اهل قلمی نیاز به واژگان بی‌شمار دارد

بله، متأسفانه چنین برنامه‌هایی را نویسندگان ما ندارند. ولی اگر بخواهیم مقایسه‌ای نسبت به ادبیات دفاع‌مقدس در دهه اول انقلاب با دهه دوم داشته باشیم، به این نتیجه می‌رسیم که در دهه دوم آثاری خلق شده‌اند که آن شتابزده‌گی دهه اول را نداشته‌اند و نام‌های بزرگ‌تری از گذشته‌اند. به‌طور کلی هر رویدادی که اتفاق می‌افتد برای اینکه نویسنده آن رویداد را به نحو احسن و نام‌های بزرگ‌تری در آثارش بازتاب بدهد باید زمان بگذرد. از دل رویداد می‌شود گزارش تهیه کرد، نمی‌توان با نگاه عینی و فلسفی رویداد را تبیین کرد. چنین رویکرد نام‌های بزرگ‌تری احتیاج به گذشت زمان دارد.به نظر من زمان مناسب برای تولید آثار برجسته در حوزه ادبیات دفاع‌مقدس از دهه دوم به بعد است. باید موج رویدادها فرونشیند و دریا آرام بشود تا

درباره جوایز ادبی

فکر می‌کنید جوایزی که در سال‌های اخیر توسط نهادهای دولتی و موسسات بخش خصوصی در زمینه ادبیات به نویسندگان داده می‌شود، آثاری در رشد ادبیات و جذب مخاطبان بیشتر دارد؟
هر جایزه‌ای که به حوزه ادبیات تعلق گیرد ممکن است انگیزه‌ای در میان نویسندگان برای خلق آثار ماندگارتر ایجاد کند، با انگیزه‌ای باشد برای جذب مخاطبان بیشتر به سمت ادبیات. اگر این جوایز مستمر نباشند و این حمایت‌های مادی و معنوی تمام نشده باشد ممکن است دوباره موجب یأس و خلاه‌های عاطفی شود. من فکر می‌کنم در حوزه ادبیات، نویسندگان و شاعران و کلیه کسانی که اهل قلم هستند، خیلی مورد کم‌تلفی قرار گرفتند. میزان مبلغ جوایزی هم که به این حوزه اختصاص می‌دهند بسیار ناچیز و اندک است. البته همه مسائلی است که بسیار تاثیر گذار است.

تلاش کنیم آثار برجسته خلق کنیم و نویسنده بزرگی بشویم. شما نگاه کنید چند سال از جنگ جهانی دوم گذشت؟ هنوز نویسندگان و محققانی هستند که راجع به این واقع‌ه رمان می‌نویسند. تاریخ می‌نویسند. هنوز در غرب حرف‌های تازه‌ای با زاویه دید جدید در زمینه جنگ جهانی اول و دوم مطرح می‌شود. بدون مطالعه همه جانبه و کافی نمی‌توانیم سوز‌های بکر را بشکار کنیم و از زاویه تازه‌ای به موضوعات نگاه کنیم. در حقیقت مضامین را پیدا می‌کنیم اما به صورت خام آن را عرضه نمی‌کنیم. چراکه افق دید ما به دلیل عدم مطالعه بسیار محدود است. وقتی آندوخته‌های خود را گسترش می‌دهیم یک نوع جوشش در درون ما شکل می‌گیرد که احساس می‌شود حرس برای گفتن به‌وجود آمده است. ما چالش‌های تفکر پراکنیز نداریم. کشمکش‌های فکری در آثارمان آنقدر نیست که ما را به جهش وادارد. چیزی که در دستر داستان حضور داشته باشد، نداریم.

پورخی دو گفت‌وگویی عنوان کرده بود که من هر روز صبح قبل از هر چیز یک ساعت فرهنگ‌نات را مطالعه می‌کردم. می‌دانید که لغت برای نویسنده و شاعر مثل آجر برای بناست. یک بنا هر چه آجر بیشتری داشته باشد

ادبیات دفاع‌مقدس

خیلی زود متولد شد.

انقلاب ما تازه

به پیروزی رسیده بود و ما هنوز ادبیات انقلاب اسلامی را

تجربه نکرده بودیم

که وارد ادبیات

دفاع‌مقدس شدیم

■

■

به شکار رنگت و فکت و تازه عمق دریا در دک کرد.
اخیراً زمان سفر به گرای ۷۷ درجه احمد دهقان به زبان انگلیسی ترجمه و منتشر شد. این زمان در کتاب شما هم مورد نقد و بررسی قرار گرفت. فکر می‌کنید غیر از این زمان دیگر چه آثاری قابلیت ترجمه به زبان‌های دیگر را دارند؟

من با مترجم این کتاب دیدار کوتاهی داشتم و از او پرسیدم که معیارش در انتخاب این کتاب برای ترجمه چه بود؟ که ایشان در جواب گفتند این کتاب به من معرفی شد و وقتی با این مترجم گفت‌وگو بیشتری داشتم متوجه شدم آثار شاخص این حوزه را نمی‌شناسد. چون خیلی از آثار را ندیده بود. حتی آثاری که من در کتاب «جنگی داشتیم، داستانی داشتیم» مورد نقد و بررسی قرار دادم، نمی‌شناخت و از من می‌خواست آثار قابل ترجمه را به او معرفی کنم. در واقع این مترجم با اشراف کامل نیامده بود که اثری را برای مترجم گزینش کند و معیارش در انتخاب این رمان این بود که می‌گفت: «من از این نظر از رمان سفر به گرای ۷۷ درجه خوشم آمده که شما در آثارتان روحیه شهادت‌طلبی دارید و این ساله را می‌خواهید به مخاطب تلقین کنید یا درباره شخصیت‌ها می‌گفت در آثارتان کسانی هستند که همیشه دوست دارند شهید بشوند. اما این رمان برخلاف بسیاری از آثار دیگر، شخصیت اصلی اش دوست نداره کشته بشود و می‌خواهد زنده بماند.

من به شخصه اگر می‌خواستم اثری را از بین ۱۴ رمانی که در کتاب خود نقد و تحلیل کردم، برای ترجمه انتخاب کنم، کتاب «همه زندگی» به قلم احمد غلامی بود، چون احساس می‌کنم قابلیت ترجمه و جذب مخاطب در خارج از مرزهای ایران را دارد. از دیگر آثاری که به نظر من ارزش ترجمه به زبان‌های دیگر را دارد رمان «مطربخ ماشین قیامت» به قلم حبیب احمدزاده است. این رمان دارای جذبات‌هایی است که جنبه داستانی و تصویری اش بسیار برجسته است. این رمان حتی قابلیت تبدیل شدن به فیلم سینمایی را هم دارد. البته این رمان هم قرار است از سوی بنیاد حفظ آثار و ارزش‌های دفاع‌مقدس مورد تقدیر قرار بگیرد.

کتاب فرهنگ و تمدن اسلامی

روزنامه کتاب هفته

در هفته کتاب

جمهوری اسلامی ایران

تجربه ۵۰ ساله نویسنده

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■

امید توشه

اسان امروزی که هر ساعت خبر کشف جدیدی را می‌شنود و شاهد سرعت سرسام‌آور پیشرفت همه‌جانبه‌ است، دچار دوگانگی جسمی شده که پیش از این با آن بیگانه بود. اگر صد تا دوست سال پیش اختراع کردن و یگا پله بالافتن از نردبان علوم کاربردی، اعقایی بزرگ بود و خدمت عظیمی به نوع بشر و موجب سعادت و خرسندی بود، امروزه تا حد زیادی از این شوق کاشنه شده است و «جدیده» جای خودش را به «قدیمی» داده است.

از روزی که جهش‌های روزانه آدمی را امیلا کرده، عده‌ای به فکر روزگار گذشته افتادند و ششاه‌های آن را پیش خود حفظ کردند. اعتقاد بسیاری از روان‌شناسان براین است که هر انسان در مقابل تغییر، کاره مخالفه می‌گریزد و تحول یافتن وحشتش می‌شود. شاید از همین روست که ما عکس‌های قدیمی خانوادگی را دوست داریم و عده بسیاری اشیای قدیمی را دوست دارند و جمع‌آوری می‌کنند. هر آنچه متعلق به دوران گذشته باشد یادآور خاطرات تلخ و شیرین است و هر چیزی که دورانش به سرآمده است و کمتر یافت می‌شود، غنیمت

اهالی کتاب با نسخ قدیمی چه می‌کنند؟

کتاب‌های قدیمی گنجینه‌های فراموش شده

است و قیمنی.

همین الان در بیشتر کتابفروشی‌های تهران، چاپ‌های جدید مجموعه یک شخصیت کارتونی با کیفیت چاپ و کاغذ عالی در دیزین‌ها خوندمای می‌کنند. اما آنهایی که چند دهه پیش در دوره کودکی‌شان حرصه‌اته با کتاب داستان‌های این شخصیت، قرفوشان را تبدیل به لذت می‌گردند ترجیح می‌دهند اگر می‌خواهند باز هم صاحب کتاب‌های آن باشند، راهشان را سمت میدان انقلاب کج کنند تا نسخه همان سال‌های کودکی را ورق بزنند و به فرزندشان اصرار کنند از پای پلی آمیتین و کامپوزر بلند شود و ماجراهای پینوکیوی بازمه و چپس را پی گیرد.

خواندن است و همین است که کتاب‌های قدیمی انبای ویژه‌ای هستند.

کتابفروشی که کتاب نمی‌فروشد

من در حاتم یک آقا را تبدیل به جای کتاب‌های چاپ اول قدیمی و خوب کرده‌ام. آنجا هم مثل اینجا قفسه‌بندی شده است. بعضی وقت ما مشتریانی می‌آیند که حاضرند تا چند میلیون تومان برای کتابی خاص و قدیمی بدهند. بازها شده که اصیاح شدیدی به پول داشته‌ام اما ملم نیامده است حتی یک نسخه از هشتصد کتاب کتابخانه‌ام را بفروشم.

او نسخه انگلیسی ششادساله «دوبید کارپیلده» چارلز دیکنز را در قفسه بالزوش خانگی‌اش نگه داشته است.

سیدجمشید مرتضوی، یکی از کتابفروشان میدان انقلاب است. در میان قفسه‌های طبقه‌بندی شده کتاب‌ها که براساس گرایش و نوع محتوا چیده شده‌اند، گسترش نسخه‌ای را پیدا می‌کنید که حتی دو یا سه سال از زمان انتشارش گذشته باشد. تعداد عجیبی است برای کسی که دوستدار کتاب‌های قدیمی است و می‌گوید بزرگ‌ترین دسآورد حاصل عمر نیم‌قرن‌اش همان کتاب‌های قفسه خانه‌اش است. وپترین معآزش را با نسخه و عنوان‌های جدید چیده است و کاغذ نوشته‌های تبلیغی‌اش هیچ خبری از کتاب قدیمی و نایاب نمی‌دهند. بین آنها آخرین ترجمه هری پاتر، چاپ جدید فوریافته‌ات را فوریت

بده و تازه‌های یک موسسه فرهنگی خوندمای می‌کنند. مرتضوی در برابر علامت سوآلی که در چهارم پیدا شده می‌گوید: «اگر بخوامم کتاب‌های دوست‌داشتنی اختام را نخرشم باید روی این کتاب‌های بازاری تبلیغ و تشریکز کنه» سوال اینجااست: چگونه می‌شود نزدیک به هزار نسخه کتاب قدیمی اما نو و کمتر ورق زده شده داشت؟

چه می‌شد اگر…

من از ۱۵ سالگی در کتابفروشی کار کردم. پدرم معلم بود و دایه خدایانمزم در خیابان سعیدی معآزه کوچکی داشت که من تابستان‌ها و هر روز غروب به عنوان شاگرد در کتابفروشی

سعیدی کار می‌کردم. مزدم فرنگی بود اما همیشه جای مرز تازه‌ترین کتاب چاپ شده خوب را برمی‌داشتم. پدرم دست‌زیاری از گشتنای سعیدی را حفظ بود و ما که بچه‌تر بودیم شیش‌هاتر از جمع می‌کردیم بریمان کتابت می‌خواند. آمان‌دقیقی ندارم چقدر از کتاب‌های مربوط به دوران شاگردی‌ام است. چاپ‌های اثرهای بنام آن زمان مثل نوشته‌های مرحوم استاد جمال‌آده یا ترجمه‌های مرحوم محمدقاضی را از آن کتابفروشی دارم. بعدها که خودم اینجا را راه‌انداختم هر کتاب خوبی که چاپ شد یکی دو نسخه‌اش را به هاتم بردم. یک زمان دیدم که

سوآلی که مردم به آن پاسخ می‌دهند

جایگاه مطالعه در هفته کتاب چقدر است

هم کتاب و دیدآورندگان کتاب، فرهنگ و تمدن اسلامی، کتاب ایران در جهان کتاب و حوزه کتاب، کودک و دانش آموز کتاب و ادبیات، کتاب، دانشگاه و صنعت، کتاب، کتابخانه‌های مدرسه و کتاب، سیب، ایثار و شهادت علویان این هفته هستند.

علاوه بر این هر ساله سازمان‌ها و روزنامه‌ها در هفته کتاب نشر فعالی را اعلام می‌کنند. حسابا، وزارت آموزش و پرورش و وزارت علوم، تحقیقات و فناوری، کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان، سازمان تبلیغات اسلامی و دیگر سازمان‌های فرهنگی کشور، تشویق و ترغیب مردم به کتابخوانی، تقویت روحیه نشاط در پایداورندگان آثار مکتوب، کمک به حل مشکلات تولید و توزیع کتاب و تجهیز و گسترش کتابخانه‌های عمومی و کانون‌های فرهنگی مساجد از جمله اهداف برگزاری این هفته است.

این هفته چه جایگاهی در میان مردم دارد؟

محمدحاجا سیمینی یکی از مدیران دبیرستان‌های پسرانه است که معتقد است فرهنگ کتابخوانی در میان دانش آموزان ما بسیار ضعیف است. البته سیمینی به این نکته اشاره می‌کند که این موضوع عا حتی به بزرگی‌های نظام آموزشی کشور بازمی‌گردد. چراکه از دانش آموزان تهاجرتی کتاب درسی را مطالعه می‌کنند و راه‌حالات برایشان بسیار تنگ است.

اندکی پس از پیدایش خط، کتاب نیز پا به عرصه وجود گذاشت. و از آن زمان به بعد کتاب و کتابخوانی یکی از فعالیت‌ها و روزمره انسان شد.

در گذشته درس خواندن و کتابخوانی مختص اشرار خاص از جامعه بود و شامل افرادی از طبقه اشراف و یا به عبارتی تنها کسبه‌های آن روز…

امروزه با توجه به گسترش آموزش و پرورش و وضعیت کتاب و کتابخوانی تغییر کرده است اما آیا توجه به این همه تغییرات، کتاب و کتابخوانی جای خود را در میان مردم باز کرده است؟ در تقویم رسمی ایران هفته‌ای

که روز به نام هفته کتاب وجود دارد که این باز مه‌های را بیشتر به مردم شناساند.

اما این هفته کتاب تا چه حد جای خود را در میان مردم باز کرده است و کتاب چه جایگاهی برایشان دارد؟

شاید بعد از نمایشگاه بین‌المللی کتاب تهران، برگزاری هفته کتاب بزرگ‌ترین برنامه فرهنگی کشور در

جهت گسترش و ترویج فرهنگ کتاب و کتابخوانی در میان دانشا مختلف جامعه باشد.

هفته ۹ روزه کتاب هر ساله با برنامه‌های برگزاری می‌شود و اساسا هم در چهاردهمین دوره تعطیلت،

فعالیت‌های زیادی را در برنامه دارد. هرچنانچه مسئولان فرهنگی کشور در هر جمع می‌شوند و طرح‌های

ریابتوجه به یازدهای کشور پیشنهاد می‌دهند و در این میان هر روز بانامی به موضوعی خاص می‌پردازند و اساسا

اتاق پرشده از کتاب‌هایی که روی هم چیده شده‌اند. مشتریان قدیمی که در او «جمشیدخان» صدا می‌کنند می‌دانند که آدرس کتاب‌های کتاب را باید از او بگیرند. در ساعتی که میماند این کنفرانس قدیمی بودیم، چند مشتری که بیشتر آنها دانشجویان دانشگاه تهران بودند، رایج به کتاب‌های درسی نیاب بازار سوال کردند و «جمشیدخان» شامی مکانی که کتاب مورد علاقه شان آنجا یافت می‌شد را در اختیارشان گذاشت.

گفته‌های برپوشی در خصوص گنجی که در اتاقش خفته است ختم به چرخه‌ای شد که هنوز از میان نرفته است. هنوز هستند کسانی که همه زندگی‌شان کتاب است و کتابخانه‌های شخصی غنی‌ای دارند. آن دسته از کتاب‌های تک و ناپ را که گنج هم در دست از همین عبارت پشت شیشه دارد.

«کتابخانه شخصی‌مان را خریداریم» عبارت جادویی جیشیده مرتضوی همین است.

اما بگذریم مهمی دارد، در طول سال‌ها تعداد کسانی که کتابخانه‌شان را یک جا فروخته‌ده تقریباً نداشتند. آنها هم یا می‌خواستند از کشور خارج شوند یا به مناسبتی رسیده بودند که برای رهایی از مشکل مالی‌شان با گرچه از کتاب‌هایشان جدا شدند.

نصف کتاب‌های من از نوعی این کتابخانه‌ها درآمد. مثل یک نسخه گیبی از ریاضیات خیام با دست خط خودش که نسخه اصلی در موزه مسکو است باقرآن نوشته باعث تسلیق کتاب‌هایی که یک عمر جمع شده‌اند به چشم کاغذپاره‌های دست یا پانگ رنگی می‌کنند.

اما چلی‌ها ما خریدار کتابخانه‌های شخصی به صورت یکجا هستند و آنها دنبال همین رونده‌ای می‌روند که کتاب‌های پدران را با گرفتن وجهی‌شان آتش می‌زنند.

اما خنده این اشتباه کتاب که در دست بی‌توجهی کتابخوان‌های حرفه‌ای به گنجینه حاصل یک عمر است دلیل

سومی به این اشاره می‌کند که هر روز سعی می‌کند ساعتی را به مطالعه اختصاص دهد هر چند با توجه به ساعات کاری این مساله گاهی بسیار دشوار می‌شود.

وی درباره هفت کتاب می‌گوید: «هر سه ضابطه باین هفت در مدارس نمانده‌اند کلی بر گزار می‌شود که سعی می‌کند میان دانش‌آموزان و کتاب آتش ایجاد کند اما این کار باید در طول سال ادامه پیدا کند»

امیر اسحاقیان یکی از دانش‌آموزانی است که بیشتر به خواندن کتاب‌های رمان در دوره نوجوانی علاقه‌مند است. او می‌گوید: «در هفت کتاب که شاید بیشتر خسته ندانم داشته باشم در دبیرستان نمانده‌اند کلی بر گزار می‌شود اما به نظر من مشکلی که دریا، کتاب وجود دارد انتخاب کتاب مناسب است. امیر می‌گوید: «ضابطه در جامعه کمتر به مساله کتاب پرداخته می‌شود مخصوصاً معرفی کتاب‌ها که می‌تواند به مادر انتخابی کمک کند. اگر توانیم کتاب‌های مورد علاقه خود را شناسایی کنیم حتماً می‌توانیم پیشنهاد بدهیم»

سیده سلیمی یک خنم‌خنده‌دار است که هیچ اطلاعی از برگرایی هفت کتاب ندارد. اسامی به خواندن مطبوعات و نشریات خانوادگی و روزنامه‌های روزنامه‌های مذهبی می‌خواند. سیده سلیمی می‌گوید: «من هفت کتاب بیشتر در مدارس خواندم و این هفت روزنامه‌های منتخب با خوانده‌ام. نظر گرفته‌شده که باعث نزدیک خوانده‌ها با موضوع کتاب و کتابخوانی شود»

سیده سلیمی می‌گوید: «در گذشته که از تیرپوین و رانیو خبری بود کتاب خواندن یکی از موارد مورد

جایی دارد، من از همین الان فکر کردم که از کتاب‌های من یک قران هم دست بچه‌ها را بگیرد هر چند آنها مثل من، دایمی و پندرم دنبال عشقشان نرفتند و سراغ مشاغل پردرآمد رفتند و احتیاجی به پول کتاب‌های من ندارند. اما آن کتابخانه و من حکایت عاشق و معشوقی است که بدون یکدیگر می‌میرند برای همین همه کارها را رویف کردم تا بعد از مرگ کتاب‌ها را به کتابخانه‌ها بماند. آن وقت بچگران می‌توانند این کتاب‌ها را امثال بگیرند. چرون من تا به حال فقط دو بار کتاب از گنجم را امثال داده‌ام که متأسفانه آنها را به هر دلیل فریاد قبول پس نیاوردند. الان بازده مالی می‌شود که آن کتاب‌ها جداگانه از نسخه‌ها امثال مطالعه همان اتاق دورتر نرفته‌اند.

فکر جالبی است. کتابخانه‌های ما صاحب کتاب‌هایی بودند که بسیاری از جمله کارشناسان امور فرهنگی و تاریخ نگاران عمری به دنبال آنها هستند.

کتاب‌های موزه‌ای

در هفت کتاب کتابخانه‌های کوچک و بزرگ مطالعه ۶ که خود مرکز فرهنگی تهران را بران است خدمات ویژه‌ای می‌دهند. به عنوان مثال حاکم حسینی می‌شوند، به معنای برنده و کتابی که سال‌ها خاک خورده و کسی سراغش نرفته را برایشان می‌بازند تا حداقل آدم عشق کتاب آن را از تو بکند بخواند و با هر صفحه‌ای که ورق می‌زند آرزو کند که هالی‌کاش! من صاحب بودم تا حداقل مراقبتی از آن صورت گیرد تا وقتی کتاب ۵۰ ساله‌ای را ورق می‌زند گوشه‌هایش از فرط بی‌توجهی خرد نشود و روی میز کتابخانه جا نماند در حالی که کتاب به جای برمی‌گردد که دو قائل بزرگ کتاب‌های قدیمی به انتظارش نشسته است. ابتدا بی‌توجهی در نگهداری از کتاب‌هایی که کاغذشان مربوط به دهه‌ها و سده‌ها پیش است و دیگری می‌تواند هالی‌کاش! که همه جا پیدا می‌شود و اینکه روی نسخه پهلوان‌کشادارت افراکتی و ۲۵ ساله به جای پاس داشت، در صفحه سوم که عکس هرگز قرار دارد، ترمیم‌گر طرحی چهره و گرم کنند و با خود کارسیل چنگیزی و ریش پرفسوری بکشند و بعد زیرش تاریخ بزنند.

گوشه‌ها را بگیرد حتی برای زنده شدن خاطره‌ها

در کشورمان کتاب‌های بازارش قدیمی که آنچنان بگانه

هستند، نباید یک صاحب داشته باشند و متعلق به همه مردم این سرزمین هستند. کاشکاه جاگانه واقعی خود در موزه یا کتابخانه‌های معتبر را می‌بایند و در کنگه انبارها و زیرزمین‌های نودار یا در معرض آلودگی خوردنی آرام به سرپوشه گنجینه تاریخی ما تبدیل می‌شوند که در روزگاری توسط «موسین» و پیش از آن توسط اسکندر مقدونی به آتش کشیده شدند و مابها می‌ساختند تا امروز دنیا به نوشته «هرودت» یونانی اقتباس کنند و چو سنگ نوشته‌ها و کتیبه‌ها، مکتوب دیگری از فرهنگ ایران باستان از هخامنشیان تا حمله مغول‌ها چیزی باقی نماند.

نسخه‌های قدیمی در زیرزمین‌های اطراف میدان انقلاب به شکل سستی خرید و فروش می‌شود کتاب‌هایی که جایشان در موزه است اما همچون برخی آثار خطی فقط در معرض دید قرار گیرد یا در مکان امنی چون کتابخانه ملی در اختیار پژوهشگران و پژوهشگران واقعی آن قرار گیرد تا آنکه در دست دلالتان کتاب بدون نقای همچون یک کالای صرفاً زینتی و دلاری نگرسته شود فقط تفاوت در آن است که در یک جا پول که می‌گیرند و چرک کتب دست است، معامله می‌شود اما در جای دیگر کتاب‌هایی دست به دست می‌شوند که اگر ارزش واقعی آن را دریابند نه کسی حاضر به فروش آن به دلالت‌ها می‌شود و نه خریداری پیدا می‌شود که بخواند مدتی بعد آن را به یکی چون خود بفروشد بی آنکه بداند با اینکه فقط مشترک هر دو از جنس کاغذ پودن است اما کتاب چرک کتب دست نیست. مثل پول باعث جرم جنایت و تفرقه نمی‌شود بلکه مانند دارو دردهای جامعه عمل می‌کند.

باز هم ضعف سازماندهی

اگر تمام کتابخانه‌های کوچک و بزرگ کشور و حتی آنچه در مساجد ما یافت می‌شود از طریق شبکه یکپارچه اینترنتی به یکدیگر وصل می‌شدند، بسیاری از کتاب‌های قدیمی با ارزش که صاحبان آن از ارزش‌های معنوی آن بی‌اطلاع هستند جلوگیری می‌شد.

همین هفته پیش در یکی از روستاهای منطقه گرجستانی استان لرستان به صورت گفلافتی قرار داشتی که حاشیه گردباد را در مکان امنی چون کتابخانه ملی در اختیار پژوهشگران و پژوهشگران واقعی آن قرار گیرد تا آنکه در دست دلالتان کتاب بدون نقای همچون یک کالای صرفاً زینتی و دلاری نگرسته شود فقط تفاوت در آن است که در یک جا پول که می‌گیرند و چرک کتب دست است، معامله می‌شود اما در جای دیگر کتاب‌هایی دست به دست می‌شوند که اگر ارزش واقعی آن را دریابند نه کسی حاضر به فروش آن به دلالت‌ها می‌شود و نه خریداری پیدا می‌شود که بخواند مدتی بعد آن را به یکی چون خود بفروشد بی آنکه بداند با اینکه فقط مشترک هر دو از جنس کاغذ پودن است اما کتاب چرک کتب دست نیست. مثل پول باعث جرم جنایت و تفرقه نمی‌شود بلکه مانند دارو دردهای جامعه عمل می‌کند.

حالا در نظر بگیریم در گذشته‌ها وجود کتاب عریز که سه هزار سال پیش در آن مدرسه و دانشگاه وجود داشته است چه تعداد کتاب‌های با ارزش معنوی و البته مادی وجود دارد که ما از آن بی‌توجهی می‌کنیم؟

راستی پاریزگر و دیگر بزرگ‌های قایل که اهل کتاب هستند شاید یکی از این کتاب‌ها را در گنجی گوشه انباری یا در میان کتاب‌های ژورنل و ورثه و ترجمه‌های بیخ‌الهی معنوی گذاشته‌اند تا شما آنها را بیابید به محتم بداند هست که در ابتدا این مطالب رایج به علاقه انسان قرن ۲۱ به اشیای قدیمی بود. اگر اهل کتاب هم نیشینه اشکالی ندارد، می‌توانید سراغ کتاب‌های برجسته‌مانده بزرگ‌های قایل بروید تا حداقل خاطره‌شان برایشان زنده شود مطمئن باشید مجموعه‌های کتابی بین آنها پیدا نمی‌شود اما محتم بداند همان کتابی را که شما نیز گزینی و وقتی احوال‌های داده می‌خورید و به داستانی که پاریزگر، بر روی همه می‌ماند تا شب‌های فراز زمستان بدون رادیو، تلویزیون و اینترنت سیری شود گزینی می‌فادید بیاید. اگر آن را پیدا کردید بداند باشد، روزی روزگاری تو شما با دیدن و داشتن آن کتاب بادشما می‌افتد. هر چه باشد کتاب قدیمی یا همه اشیای قدیمی تفاوت دارد. اینطور نیست؟

توجه خواننده‌ها و دگرگانی که دور هم جمع می‌شدند خواندن کتاب‌هایی از جمله شاهنامه و بوستان و گلستان و دیوان حافظ می‌روانند اما امروز دیگر تلویزیون این فرصت را به خواننده‌ها نمی‌دهد.

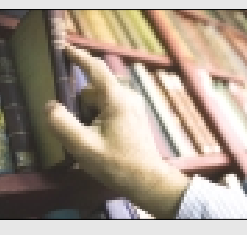
راسته‌ای ساده یک کتابدار است که در یک کتابخانه عمومی مشغول فعالیت است. رابطه می‌گوید: کتاب خواندن میان مردم منظم واقع شده است. شاید کتاب خواندن هنوز شبیهی خورا در میان مردم پیدا نکرده است.

این کتابدار درباره کتاب می‌گوید: «هفته‌ها قبل هم مانده نمانده‌اند گاهی کتاب یک برنده برای بجا آوردن حرمت کتاب در میان مردم است»

رابطه می‌گوید: «متأسفانه این هفته در میان مردم عادی هیچکاه چندی کتاب چرا که تا به حال خوب به مردم معرفی نشده است علاوه بر اینکه باید برنامه‌های مناسب با نیازهای مردم هم در نظر گرفته شود»

اما چیزی که با کسی سر و جرس از میان مردم درباره کتاب دستگیر می‌شود این است که کتاب برای همه، چه مفیدی است. کتاب باز بهرمان است. اما وقت نیست.

قیمت کتاب‌ها گران است. کتاب‌های خوب را نمی‌توانیم بخریم. در این میان هفته‌ها کتاب هم هفته‌ها نمی‌توانیم بخریم. کتاب است. اما به نظر می‌رسد برنامه‌های ترویج و گسترش فرهنگ کتابخوانی باید همچنان در طول سال ادامه پیدا کند چرا که این نیاز باید در میان مردم وجود شود و فرهنگ مطالعه هم در میان مردم جا بیفتد. اما هفته‌ها کتاب هم باید در رسانه‌ها بیشتر معرفی شود.

کتاب، فرهنگ و تمدن اسلامی

روزنامه کتاب هفته

جمهوری اسلامی ایران

تولید شده در تهران

تولید شده در تهران

تولید شده در تهران

تولید شده در تهران

تولید شده در تهران

تولید شده در تهران

تولید شده در تهران

تولید شده در تهران

تولید شده در تهران

تولید شده در تهران

تولید شده در تهران

تولید شده در تهران

تولید شده در تهران

تولید شده در تهران

تولید شده در تهران

تولید شده در تهران

تولید شده در تهران

تولید شده در تهران

تولید شده در تهران

تولید شده در تهران

تولید شده در تهران

تولید شده در تهران

تولید شده در تهران

تولید شده در تهران

تولید شده در تهران

تولید شده در تهران

تولید شده در تهران

تولید شده در تهران

تولید شده در تهران

تولید شده در تهران

تولید شده در تهران

تولید شده در تهران

تولید شده در تهران

دومین همایش تجلیل از پاسداران اهل قلم برگزار شد

پاسدارانی با سلاح قلم

مریم سعود

شمی‌ن‌نم‌چرا همه، وقتی اسم این ارگان را می‌شنوند، قبل از هر چیز یاد جنگ و مدافعانی آن می‌افتند؛ غافل از اینکه تأثیر از شروع دفاع مقدس، در ریشه‌های ن اعتقادی این مجموعه بر سبک‌ورزی پیش گرفته بود و حتی در دوران هشت ساله جنگ تحمیلی نیز فعالیت‌های فرهنگی خود را ادامه داد تا ساحتین ایعاد ولای حسینجی رزمندگان پیروزانند.

احتمالاً حدس زده‌اید که محبت درباره سپاه پاسداران انقلاب اسلامی است؛ اگرگانی که با داشتن نیروهای بسیار با تخصص‌های مختلف در رشته‌های فنی-مهندسی، پزشکی، مدیریتی و اجتماعی به ایفای نقش‌ها و پیگیری اهداف خود می‌پردازد.

فعالیت جدی و متعهدانه بسیاری از اعضای سپاه و مسج در عرصه‌های فرهنگی و ادبی طی سالیان اخیر سپاه پاسداران انقلاب اسلامی را بر آن داشت تا با برگزاری همایش تجلیل از پاسداران اهل قلم به تشویق و ترغیب نویسندگان، حامیان نشر و ناشران سپاهی پرداخته و در کنار آن بیان مفاد شهید خود را گرامی دارد.

اساتذ نیز دومین همایش تجلیل از پاسداران اهل قلم همزمان با هفته کتاب جمهوری اسلامی ایران، ۲۹ آبان‌ماه برگزار خواهد شد.

دیر دومین همایش تجلیل از پاسداران اهل قلم یکی از مهم‌ترین اهداف برگزاری این همایش و دانشنامه‌سنسورها و استفاده‌های مجرب در حوزه‌های ۳۲گانه فرهنگی، اقتصادی، اجتماعی، اعتقادی، نظامی، امنیتی، پزشکی، بی‌پزشکی، فنی، مهندسی، سیاسی و حقوقی اعلام کرد.

سردار رمضان شریف، غیاث‌الدین به محتوای متون آموزشی و کتاب‌های تحقیقاتی سپاه پاسداران انقلاب اسلامی را هدف دومی دانست که مد نظر مسئولان برگزاری این همایش است و افزود: تلاش برای سازماندهی پاسداران اهل قلم در گروه‌های مذکور، تقابل در فعالیت‌های آنان و معرفی کردن نویسندگان و تولیدات آنها به بخش‌های مختلف سپاه و جامعه فرهنگی در راستای به کارگیری دستاوردها از دیگر نتایجی است که در پایان این دوره می‌توان انتظار داشت.

دی گنگت، فراغ‌آوردن دستورنامسی برای حضور گسترده پاسداران اهل قلم در راستای تحقق فرمایش مقام معظم رهبری مبنی بر جیتش ترم افرازی و تولید علم از سیاست‌های مدون و تعریف شده این نیروست.

شریف با اشاره به مشارکت تمام پاسداران اعم از نیروهای شاغل، بازنشسته یا نامور در سایر ارگان‌ها در این همایش تصریح کرد: تلاش داریم کمک‌هایی را که می‌توان به این افراد داد به‌طور منظم سازماندهی کنیم و امکاناتی مانند خرید محصولات و آثار برای کتابخانه‌های سپاه در سراسر کشور، گنجینه‌های مجسمی، مطالب در کتب درسی و تلفیقی آموزشی سپاه استفاده از نویسندگان در مراکز تحقیقاتی به دلیل آشنایی با فرهنگ نیازهای سپاه در انجام بهتر مأموریت‌های سه گانه نظامی، امنیتی و فرهنگی سپاه و... را فراهم آوریم.

وی با تأکید بر اینکه جنبه‌های نظامی سپاه بنا به ضرورت شرایط جنگ تحمیلی باشد، پاسداران را افرادی فرهنگی خواند که حتی در طول دوران دفاع مقدس از کار در حوزه فرهنگی غفلت نکردند. شریف با بیان اینکه از تمام پاسداران می‌خواهم خاطرات دوران دفاع مقدس یا مأموریت‌های مدیریتی خود را بر روی کاغذ بنویزند؛ ادامه داد: به این ترتیب می‌توان با حرکت به سمت فرهنگ جسمانی و تربیتی آن‌وجه‌های دفاع مقدس در زمینه دفاع از ملت و مردم و مافع و شرف ملی، فعالیت‌های ارزشی منسک شود تا با این اهداف سند چشم‌انداز ۲۰ساله برای رسیدن به قله‌های برتر تعیین شد. فرهنگ‌سازی بر مبنای ارزش‌های دینی صورت گرفته.

رئیس اداره تبلیغات سپاه پاسداران انقلاب اسلامی تلاش برای شناسایی و معرفی پاسداران اهل قلم را تشویقی برای سایر پرسنل سپاه دانست تا با توجه به اطلاع‌رسانی‌های انجام شده، اعتماد سایر پاسداران در راستای فرهنگ‌سازی و بالا بردن اعتبار کار از نظر کمی و کیفی جلب شود.

سردار شریف، با اشاره به تهدیدهای فرهنگی کشور، راه‌اندازی کاروان‌های راهیان نور، برگزاری گنگوره‌های سرداران شهید و محفل مرتضی چون شب‌های شمر و خاطره و فعالیت‌های دفاع‌های رزمندگان اسلام را در راستای گسترش فرهنگ دفاع مقدس و حاکمیت فضای معنوی بیان کرد و درباره برنامه‌های فرهنگی سپاه در مرحله جدید اظهار کرد: برای ایجاد نوعی مصونیت اصولی و منیایی برای نیروهای ارزشی نسبت به تهاجمات و خطرات فرهنگی و مغایله باهجهه رسانه‌ای و عملیات روانی سعی داریم با خلق بخشی فرهنگی افراد را از دایره عملیات روانی دشمن خارج کرده و نحوه

دومین همایش تجلیل از پاسداران اهل قلم برگزار شد

پاسدارانی با سلاح قلم

مغیله را به آنها پیاموریم.

پروژه‌های فنی، مهندسی یا اعدا ملی مانند سد، کرخه و توفیق‌های اخیر در مبارزه با تهدیدات طبیعی توسط متخصصان دانشگاه علم پزشکی بقیه الله (عظیم‌رض) -ور- را پوشته شدن، ماندگار خوانند و اضافه کرد: بسیاری از آثار بزرگ‌شور در دوره‌های انتخاب کتاب سال، کتاب سال دفاع مقدس، کتاب دانش‌آموزی و دانشجویی به دست پاسداران نگاشته شده است. حتی بسیاری از اساتذها و اعضای هیات علمی دانشگاه‌ها در کنسرت پاسدار هستند. پس باید به گونه‌ای از این ایالت نیروهای علمی استفاده کاربردی و مشخصی داشت.

زیر دومین همایش پاسداران اهل قلم درباره فعالیت‌های این دوره گفت: اساتذ گشته، ملای گشته، ملای انتخاب، ماوراس نویسندگان بزرگ یا پیشترین تعداد در رشته‌های ۳۲گانه بود؛ اما در دوره اخیر به جنبه‌های کیفی کار توجه کردیم؛ لذا فراتر است کتاب‌های برتر، مقالات برگزیده و بهترین ترجمه‌های موجود از سال ۸۳ تاکنون انتخاب شونده.

سردار شریف دلیل رویکرد اخیر را تفاوت در تعداد آثار اسلامی طی دو دوره همایش ذکر کرد و افزود: دوره گذشته ۱۱۰۰ موفت-۷۲۰۰ را شامل ۱۲۲۶ کتاب، ۵۶۹۰ مقاله و ۸۲ ترجمه به دیرخانه ارسال کردند. این امر به سبب ایالت آثار متعدد پاسداران انقلاب اسلامی تا آن زمان بود. در سال

جاری با توجه به محدود شدن زمان و اهمیت دادن به کیفیت آثار، تغییر ماهوی در بسیاری از موفقه‌ها ایجاد شد.

در دومین همایش پاسداران اهل قلم، ۲۵۳ عنوان اثر شامل ۶۸۵ جلد کتاب، ۱۷۱۷ مقاله، ترجمه مقاله و ۶۶ کتاب ترجمه رسد؛ از ۶۷۵ موفت به دیرخانه

دیر این همایش از اخیر در ترکیب داوران و نحوه برگزاری مراسم خیر داد و عنوان کرد: «تناسب در زمان و تعداد آثار اسالی سبب ایجاد یک مگنرکی و هماهنگی مناسب شده است

به‌طوری‌که در نهایت با جلب نظر واحدا و محفلاتی می‌توان تا بزرگ ششتری نگاراد از زمین مگنر داوران که اکثر از اساتذ دانشگاه و اعضای هیات علمی بودند؛ برای توجه بیشتر به ابعاد کیفی اقدام به مطالعه عمیق و کامل هراتز کرده تا حتی شایع نشود.

سردار شریف با اشاره به مشکلات اطلاع‌رسانی به پاسداران در سراسر کشور، جمع‌آوری آثار، دسته‌بندی، شاخص‌گذاری و دآوری ادامه داد: برای بر کردن این جلا و جریان کشیده زمان، تعداد داوران را زیاد کردیم تا با مطالعه آثار مختلف، سلیقه‌های متفاوت و نظرات گوناگون داوری را در یک جا جمع کنیم؛ چراکه هر داور از منظر تخصصی خود به یک اثر می‌گردد؛ نظر می‌داد.

به گفته وی، کار داوران از ابتدای این آغاز شده و آثار نمونه در سه حوزه کتاب، مقاله و ترجمه معرفی می‌شوند.

تجلیل از دو موفت شهید از دیگر برنامه‌های سپاه پاسداران انقلاب اسلامی است.

سردار شریف با اشاره به فعالیت‌های فرهنگی شهید زماستانی که در نجف اشرف و شهید دواتی که در ساحة سقوط هواپیمای

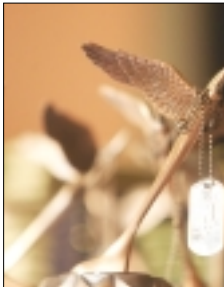
- سردار شریف- سال گذشته ملاک انتخاب ما بر اساس نویسندگان برتر یا بیشترین تعداد اثر در رشته‌های ۱۲گانه بود. اما ام‌ار دوره اخیر به جنبه‌های کیفی کار توجه کردیم. لذا فراتر است کتاب‌های برتر، مقالات برگزیده و بهترین ترجمه‌های موجود از سال ۸۳ تاکنون انتخاب شوند**

شهید کاظمی به شهادت رسیدند؛ از برگزاری مراسم برای ذکر دستاوردهای فرهنگی آنان و نمایش آثار آنان در دانشگاه خیر داد یکی از اقدامات مناسب در چهاردهمین دوره هفته کتاب جمهوری اسلامی، توجه به ناشران مطور، مجزا از موفان بود است تجلیل از پاسداران اهل قلم، مراسم آرایاری معرفی ناشران و خادمان نشر خود برگزار می‌کند.

دیر این همایش با اشاره به انتخاب ۶۸۵م‌ادم شرطی دوره گذشته، از معرفی ۳ فقر از افرادی که در کار انتشار آثار سپاه پاسداران انقلاب اسلامی به لحاظ حقوقی و حرفه‌ای نقش مؤثرتری داشته‌اند، خبر داد.

سردار رمضان شریف- ملاک‌های انتخاب موسسه نشراسرائی برگزیده، اقامت و رسانه‌ها، نگار، تعداد آثار چاپ شده در زمان مطوریت، به کارگیری ذوق و سلیقه در انتخاب موضوعات و آرایش مطالب اعلام کرد.

وی با اشاره به فعالیت مراکز مانند پژوهشکده تحقیقات اسلامی، مرکز مطالعات و تحقیقات دانشگاه امام حسین(ع)، دانشگاه علم پزشکی بقیه الله (عظیم‌رض) و مرکز مطالعات جنگ زیر نظر سپاه پاسداران انقلاب اسلامی درباره آثار چاپ شده گفت: تعدادی از آثار با حمایت و سرمایه‌گذاری این مراکز به چاپ رسیده‌اند. اما بخش اعظم تولیدات پاسداران با همت فردی و از طریق موسسات

خارج از بنه سپاه منتشر می‌شوند؛ لذا برای حمایت از آنان و کمک به انتشار آثار، فرماده سپاه پاسداران انقلاب اسلامی ۵۰ میلیون ریال اختصاص داده بودند.

رئیس اداره تبلیغات سپاه پاسداران انقلاب اسلامی از تعیین این‌نامه شایعه‌مندی برای سازمان‌های این کمک‌ها خبر داد و افزود: «این بودجه به‌صورت وام‌هایی برای انتشار آثار خرید بخشی از آثار متناسب با نیاز سپاه و سمنارشن با درن محفل برای تألیف کتب درسی این نیرو در این‌نامه پیش‌بینی شده است».

وی تشکیل یکک‌جمله اطلاع‌های پاسداران اهل قلم طی دو دوره اخیر همایش را یکی دیگر از اقدامات مهمی دانست که بیش از ۲۰ درصد موفان سپاه با ایجاد کردن شرایط و حوردهای کاری تحت پوشش فرار داده است؛ آنها را به مجموعه‌های فرهنگی معرفی کرد.

انجمن حمایت از پاسداران اهل قلم نیز پس از همایش تشکیل دیر همایش پاسداران اهل قلم بر بیان اشاره به مذاکره که با وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی درباره برگزاری این همایش صورت گرفت، از مسئولان امر خواست تا در راستای گسترش فرهنگ آثار و شهادت و تئور و حجه ایدم؛ باو در فصل جوان معنود نگار آید سپاه پاسداران انقلاب اسلامی توجه بیشتری داشته باشد.

همچنین علی‌اکبر محفل مسئول معیرت دومین همایش پاسداران اهل قلم از برپایی نمایشگاهی از آثار رسیده به دیرخانه خبر داد. وی ضمن تأکید بر علمی بودن داوری‌ها گفت: فرم‌های داوری با توجه به فرم‌های انتخاب کتاب سال وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی و نیز کتاب سال دفاع مقدس تنظیم شد و اگر کسی به نتایج داوری اعتراضی داشت، خاترمی نظر علمی داوران را ارائه دهیم.